

25 К.

87

88

ХОКЕЙ

ДОВІДНИК
КАЛЕНДАР

«СОКІЛ»
«Шафран»
УБВМ

ХОКЕЙ $\frac{87}{88}$

ДОВІДНИК.
КАЛЕНДАР

КИЇВ
«ЗДОРОВ'Я»
1987

Автори: *Юрій Бондар, Михайло Дорошенко, Валерій Золотарьов,
Микола Коваленко, Валерій Рекунов, Василь Сацко*

Упорядник Д. Ф. Герасименко

Фото Миколи Бочка

Рецензент член Спілки журналістів СРСР М. В. Могорний

4202000000-176
X M209(04)-87—174.87

© Видавництво «Здоров'я», 1987

КЛЮЧКИ — НА ЛІД

Став історією черговий хокейний сезон у нашій країні. Як ж його підсумки? Наші 17-літні поглин друге місце на турнірі «Дружба», команда 18-річних стала третьою на чемпіонаті Європи, молодіжка збірної СРСР, після скандального виступу на чемпіонаті світу була дискваліфікована. І ще: вартує за останні три роки хокеїсти нашої першої збірної залишилися без головного призу світової першості у Відні.

Усі ці факти не могли не викликати занепокоєння у численних шанувальників однієї з найпопулярніших у нашій країні ігор. Ось чому сезон 1987—1988 рр. пройде за новою формулою. На старт вийдуть 14 колективів вищої ліги: ЦСКА, «Динамо» (Москва), СКА (Ленінград), «Криля Рад» (Москва), «Хімік» (Воскресенськ), «Спартак» (Москва), «Динамо» (Рига), «Торпедо» (Торський), «Сокил» (Київ), «Торпедо» (Ярославль), «Іжсталь» (Іжевськ), «Автомобіліст» (Свердловськ), «Трактор» (Челябінськ), «Торпедо» (Усть-Каменогорськ).

Названі команди проведуть між собою турнір у два кола. 28 листопада настане перерва, під час якої збірна СРСР виступить на турнірі «Приз «Известий». З 10 по 16 січня 1988 р. відбудуться три заключні тури першого етапу. В лютому — головний старт сезону — Вісла Олімпіада в Калгарі.

Чемпіонат країни буде продовжено лише 5 березня. Десять кращих команд проведуть ще один турнір у два кола.

Велика дискусії про те, як розпочинати другий етап. Спочатку прийняли варіант, одним з авторів якого був старший тренер ЦСКА і збірної країни В. Тихонов. Команда, що зайняла на старті перше місце, починала б другий етап, маючи 10 очок, друге — дев'ять, третє — вісім і т. д. З 3 по 12 травня чотири найкращі команди мали зіграти між собою фінальний міні-турнір у два кола, причому перша команда починала б цей етап, маючи чотири очки, друга — три і т. д.

Однак цей проект викликав серйозні заперечення. Зокрема, начальник управління хокею Держкомспорту СРСР А. Кострюков, заслужений тренер РРФСР і УРСР Д. Богінов, майстер спорту, заслужений тренер УРСР В. Уткін пропонували починати наступні етапи з нуля. У ході дискусії представники спортивних товариств і численні любители спорту висловилися за рішучу реорганізацію всесоюзної першості.

На засіданні президії Федерації хокею СРСР було затверджено остаточний регламент проведення хокейного чемпіонату. 10 кращих команд із 14, визначених за результатами першого етапу, проведуть новий турнір у два кола. Це змагання почнеться з нуля.

Змінено і формулу зустрічей четверки найсильніших. Вони проходилимуть за кубковою системою. В півфіналах зіграють команди, що займуть у новому турнірі 1-е і 4-е, 2-е і 3-є місця. Вони проведуть матч до двох перемог.

Переможці півфіналів розіграють у п'яти зустрічах (до 3 перемог) золоти й срібні медалі чемпіонату, а ті, хто програє, також у п'яти матчах позмагаються за «бронзу». У разі нічиїних результатів на цьому етапі переможців визначатимуть за серією буллїтв.

До змагань у першій лізі допущено 20 команд. Їх розподілено на дві зони — західну і східну. В першій з них стартують обидва представники нашої республіки — харківське «Динамо» та ШВСМ (Київ). Інші суперниками стануть команди СК ім. Урницького (Казань), «Динамо» (Мінськ), СКА МВО, «Кригетат» (Саратов), «Жорешь» (Ленінград), «Кригетат» (Електросталь), «Буран» (Воронеж), «Тадлекс» (Таджик).

Змагання в зонах пройдуть у чотирі кола, після чого по три кращих колективи разом з командами вищої ліги, що посідають на першому етапі 11—14-е місця, проведуть новий чотирьколовий турнір. Чотирі переможці перехідного змагання в наступному сезоні стартуватимуть у вищій лізі.

ПІДСУМКИ, ЦИФРИ, ФАКТИ

ПОВЧАЛЬНІ УРОКИ

Тривота за стан нашого хокею не раз посилювалася за останні роки в часи нещадної збірної. Адже то були не просто поразки головної команди країни — вони свідчили про недуги, породжені існуючою практикою організації хокею.

Передолімпійський турнір у Калгарі. Радянські гравці у вирішальний момент у фіналі не змогли виявити свої кращі якості. Чому? Бо вони ніколи не виграли в матчах всесезонної першості. Адже не так часто ЦСКА — базовий клуб збірної — веде напружену, безкомпромісну боротьбу із суперниками у чемпіонаті країни від першої до останньої хвилини поєдинку. В останніх сезонах такого, можна сказати, взагалі не було. Арміїди у виняткових випадках допускали можливість втрати очка чи двох, та й то здебільшого в період, коли пінгвини про чемпіонство фактично було вирішене і про нього віддачу першої команди не йшлося.

Так провідні гравці країни, яким довіряється доля збірної, опинилися в своєрідних «стеліжних» умовах, позбавлених справжньої спортивної боротьби. Тривуфальний, безпроблемний шлях до лаврів у внутрішньому чемпіонаті просто виключає таку боротьбу. І коли ті самі опоненти на міжнародних хокейних перекрестках ставлять нашу збірну в скрутні умови, пінгвини фізично та психологічно, коли треба діяти через «не можуть» — тоді й виявляється ця вада. Можливо, мало помітна у «домашніх» ситуаціях. Так траплялось у фіналі в Калгарі, де збірна СРСР не змогла переолити несприятливий перебіг зустрічі, підкорилася умовам ведення гри, запропонованим чехословацькою командою.

Подібні уроки були й раніше, навіть на чемпіонатах світу. Однак збірній давався шанс, і через рік вона повертала собі титул сильнішої. І знову їй вдалося на другий план, закриваючись ширмою благополуччя хронічних недоліків. Але чим була збірна? Загальною високою тренованістю і силою трішки Даріонова. А в цьому ще одна слабкість виробленої роками тактики, ставки на обранців, котрі можуть виручити. Про це дуже влучно зауважив після чемпіонату світу-87 тренер переможців Т. Сандлін: «...Вісім років тому в мене день і ніч боліла голова, як нейтралізувати як мінімум три ударні данки. Тут же, у Відні, я вирішував проблему лише однієї данки суперників, бо, на мою думку, решта радянських хокеїстів приблизно рівна за класом зі шведськими».

Між Калгарі та столицєю Австрії світлофор на шляху радянської збірної також подавав попереджувальні сигнали про ненадійність курсу. Так, у двох товаришеских матчах зі шведами — лише нічия. Та, як і раніше, на наших керівників хокею матічно діяв авторитет старшого тренера В. Тихонова. Сподівалися, що він у потрібний момент зуміє організувати команду як належить. Корективни у тактику не внесли, хоча невеликий запас часу ще був.

Про необхідність змін свідчать і те, що у Відні, як і на деяких попередніх чемпіонатах, радянські хокеїсти відчутно переважали суперників на першому етапі і «вимучували» гру — на заключному. Тут, вочевидь, неоречені послання на неосконтанальність формули проведення світового чемпіонату. Діє вона не перший рік, і до цього часу вже можна було виробити відповідну стратегію.

Інерція, на жаль, полову не залишала й гравців нашої команди на головному турнірі року. Ота механічність, неадаптивність оновити, освіжити власні дії визнавали неготовність збірної до напруженої боротьби на відносному чемпіонаті. Насамперед це позначилося на лінії атаки, де зазвичай повторення ходів зменшували зусилля нападальних, допомагали суперникам розгратися задум наступу. Така гра значною мірою вплинула на результати зустрічі з канадцами, котрі на останньому чемпіонаті світу мали не найкращий вигляд — нульова нічия.

Не програвши жодного матчу, збірна СРСР задовольнилася другим місцем. Невтішне враження від її виступу посилювалося рядом інших оцінок наших команд на міжнародному рівні. Надто скромногувала себе молодіжна збірна, яка їхала «показати себе», а на чемпіонаті «перелугала» хокейний майданчик з гладіаторською ареною.

Словом, головні міжнародні виступи минулого сезону дали, як ніколи, багатий матеріал для критичного осмислення стану «хокейного господарства». По гарячих сходах випущено немало гострих стріл з приводу вадірваності збірної од внутрішніх турбот. Це принциповіше зауваження практична стимуляція кращих сил в один клуб, що вирай зменшило хід чемпіонату країни — вже після кількох перших його турів можна безпомилково назвати переможця. Відкрито сказано також про неквадліфікованість, необективність арбітрів.

Це лише верхній пелюстик в суцільній колоді, що зіграв свою роль у зниженні морально-волевої підготовки, майстерності ріднянських хокеїстів. 41-й чемпіонат країни залишився у пам'яті непераним, безликим, безконфліктним. Інтерес до абсолютної близькості матчів упав, трибуни заповнювалися рідко. Бодівальники, спостерігаючи за ходом ситової першості у Відні, не могли не зазрити високий напрузі його поєдинків. А той факт, що до останнього дня виразу три збірні продовжували претендувати на «золото»? Подібного, якщо навіть зробити ставку на ранг змагань, у мінусовому чемпіонаті країни годі було чекати. Не лише весь турнір, а й кожний матч за участю ЦСКА проходив за сценарієм армійців. А не обумовлювало атмосферу чемпіонату в цілому. Сяли в зустрічах із ЦСКА були настільки нерівними, що той, хто пробував кинути лідерів «руківничу», буквально надирився надалі і протягом кількох турів мав знесилені вигляд. Дехто з гравців навіть скаржився: такі «обачення» з ЦСКА не навчать чогось нового, а, навпаки, відбивають бажання знову вийти на лід. Челобітський «Трактор», приміром, п'ять сезонів поспіль не здобув жодного очка в матчах з армійцями. У 41-му чемпіонаті вихованці В. Тихонова недоразувався першого очка у 18-му турі...

Як і передбачалося, ЦСКА достроково став чемпіоном. Команді знову вдалися належне за постійність, націленість на максимальний результат. Правда, похвала пролунала дещо стримані: видно було, як легко далася ця перемога. Зрозуміло, за цим легкістю у матчах стояла напружена праця — адже ніхто не може закинути В. Тихонову та його хлопців, що у них бракує стараності на тренуваннях, насиченості підготовки. До речі, безпосереднє озаявлення зі складовими навчальною процесу армійців, безумовно, могло б прислужитися іншим колективам.

Нічим не здивували й московські динамісти. За синього ЦСКА вони спокійно прибігли до фінішної галани й одержали зичинні срібні медалі. А від цієї команди вкотре вже чекали конкурентоспроможності в стосунках із ЦСКА. Адаже укомплектована вона — інші тільки мріяють про таке. Усі ланки збалансовані, є аскраві лідери — члени збірної. Однак динамісти стартували нерівно, а потім, хоча й набули певної стабільності, боїли наблизитися до ЦСКА не спроможні.

Чи не найцікавішою у чемпіонаті 1986—1987 рр. стала боротьба за «бронзу». Перемогу здобула команда СКА (Ленінград). Армійці з берівів Нени затримали про своє зростання ще у двох попередніх сезонах. Тоді, з приходом у команду на посаду старшого тренера В. Шилова, ленінградці ніби струсули із себе пил обережності й практицизму, заграли кращо, невинувачено. Але стабільності бракувало. Мало не сенсаційні перемогли над фаворитами знецінювалися зривами в інших зустрічах. Вимогливість до себе та наполегливий характер армійців, постійність держали виважили обидві клуби у 41-му чемпіонаті. До того ж вони одержали солідне підкріплення заявки повернення в СКА Дроздецького. Усе це й обумовило перевагу ленінградців у досить гострій конкуренції з «Хімкомом» та «Крилами Рад».

Як важко повернути команді колишню силу, наочно показує доля «Крилець». Невтомний трудявник І. Дмитрів уже не перший рік б'ється над вирішенням цієї проблеми, докладає усіх можливих зусиль. Торік його підліпні в ході чемпіонату знову піднімалися до першої трійки. Іх уже проорокували в конкуренті чемпіону. Та через певний час команда пригнітує ходу, повертається у табір «середняків». І все ж вірять, що устремління І. Дмитрієва увінчається успіхом, адже в колективі є перепективна молоді і прагнення досягти обраної цілі.

Гіркий досвід «Крилець» не зайве врахувати киявському «Соколу». Для шанувальників хокею нашої республіки минулий, у цілому невдалий, сезон ралійського хокею виявився ще прикрішим через стрімке падіння рівної команди. Зовсім недавно вшановували «Соклі» — бронзового призера, і ось відразу безбачиво балансували на межі вищої та першої ліг. Неприємності для киявської команди почалися зі старту. Протрали у першому матчі, причому вдома, «Трактору» — 2:6, невдовзі нищівна поразка від ЦСКА — 1:12. Щоправда, згодом «Соклі» зміг виграти у Воскресенському — 5:2, перемогти на власному майданчику спартаківці — 6:2 і торпедівці — 7:4. Та було видно, що команда не та. Із січня до кінця чемпіонату «Соклі» засяряв на останніх місцях.

За визначенням А. Богданова, у команді своєчасно не відбулося оновлення, дуже довго зміни в складі були мінімальними. Так одне з достоїнств будь-якого спортивного колективу — стабільність — обернулося для «Сокола» великим зривом. Кардова стратегія наставників киян ґрунтувалася на тому, що традиції критичного вкву в команді майже не було, а доцільні перебудови у розквіт сил. Проте чимало хокеїстів після підкорення п'єстестату «захворіли» на маждошність, діляги нерідко випалили, більше поклалися на когось. Згадаймо, які переклики пов'язали з іменем Наріманова. Але коли ставилися до себе невимовливо і некритично, не йшли на свідоме посилення навантажень, рівень класу завдяки набутому райше батажу не впрямється, падає. Розлітаюся за власні поблажки стало переміщення Наріманова в киявську команду нижчого класу — ШВСМ. Така ж доля спіткала й Овчиннікова, і гравці ще молодших — Васильєва, Буга, Сінькова. А пригортається одне з перших тренувальних голкіпера Васильєва в складі «Сокола». Трию нападаючих робило по кілька заходів на воротах у Васильєва переважав їх. То заявляючи реакції, то смирливо кинувшись під удар і закривши собою ворота або ж розгортавшись на льоду, перекривав шлях шайбі рукою, якщо надладою її обводив його з флангу. Тут Васильєва і зрешт виручав. Однак, коли прийшла пора замінити Шундрова, воротарські якості дублера пригупилися. І, мабуть, не без вини самого Васильєва.

У кандидатах до збірної СРСР свого часу ходив Степаніцев, брали тренери на замітку Малкова, Земченка. Останні сезони вони також не показали високої майстерності, зникли результати.

Якщо подивитись на список нових імен у мінусовому чемпіонаті, то неважко помітити — саме в «Соколі» їх найбільше. Кардинальні зміни на марші йшли не від добра. Поки що юні Бурдів, Христич, Курік, А. Си-

дору, Голинок — викованці ШВСМ — подають надії. Їм належить ще багато самовдосконалюватися, аби закритися в провідній хокейній команді Києва, не повторити помилку попередника.

Що ж далі? Попри всі колотенці «Сокола» в останньому чемпіонаті, кістяк колективу зберіся. Як серйозний резерв можна розглядати назване вище повновання з ШВСМ. На користь наших земляків залишаються стійкість, завзяття, прагнення боротись навіть з явно сильнішим суперником до кінця. Ці краші риси передалися й новобранцям. Якщо традиційні набутки «Соколів» підкріпить надійшою грою в обороні, що дошкудила торк найбільше, то правомірно розраховувати на кращу долю команди. Мабуть, тренери продовжать, тепер уже планомірніше і продуктивніше, процес оновлення.

Успіх повторного сходження «Сокола» значною мірою залежатиме від продуктивності базової команди початання — ШВСМ. А їй у свою чергу доведеться оперативну коректувати навчально-тренувальний процес з урахуванням недоліків у підготовці перших посланців до «Сокола». Водночас молодшій команді треба вирішувати власні турнірні справи у першій лізі. Торк ШВСМ дебютувала в ній і відразу піднесла нежале стурпизив, потонивши в горі турнірної таблиці західної зони нежале «старожильців». Навряд чи лебогантні відступили б із чільних позицій, коли б не перетреса складу команди. Дуже важлива деталь — до ШВСМ приходять місцеві хлопці, викованці ДЮСШ міста.

Добру послугу московським динамівцям роблять також їхні харківські одноклубники. Колектив харківян в останні сезони перебуває серед лідерів першої ліги. Динамівці мали шанси і на перехід до вищого класу. Проте в підсумку фортуна мивулої весни усміхнулася торпедівцям Ярославля і Усть-Камеогорськя та «Іжсталь».

Збільшення чисельності вищої ліги — дана з організаційних змін під замісу сезону. Органування необхідне, про не свідчать у першу чергу уроки Влады. Та чи здатні ухаглені нововведення докорінно змінити ситуацію у внутрішньому чемпіонаті, загалом у вітчизняному хокеї? Навряд. Дуже формула першості знову далеко не бездоганна. Після двох кіл десятик кращих команд продовжить суперництво за медалі з нульового рівня. А який же стимул на цьому етапі для провідних п'яти-шести команд, котрих можна наперед назвати в десятку? Чи не стануть ці зміни черговим шарананням убік, коли конче потрібний рух уперед?

Питання, що загострилася минулого сезону, дуже багато. Сподіваємось, що нинішній дасть на них відповідь.

НАГОРОДИ — КРАЩИМ

Після завершення чергового сезону стали відомі володарі нагород чемпіонату, призів, установлених органами масової інформатиції.

«Золота ключка» для кращого хокеїста Європи. Цей приз засновано редакцією газети «Известия» в 1979 р. Ним володіли: 1979 — Б. Михайлов (ЦСКА, СРСР), 1980 — С. Макаров (ЦСКА, СРСР), 1981—1983 — В. Тре-

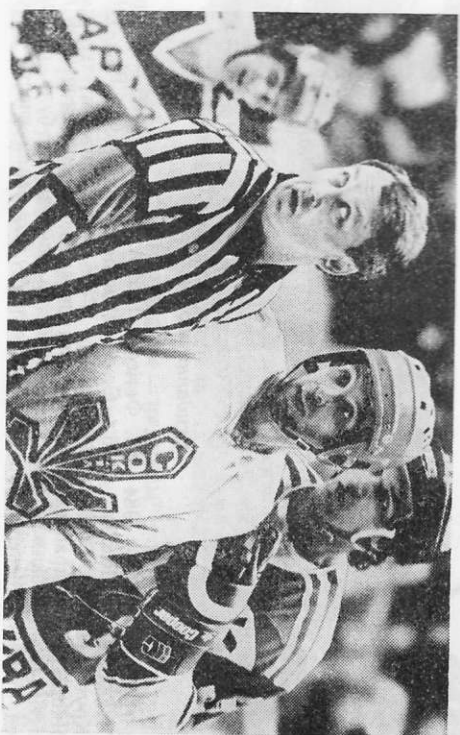
Вкидання шайби

тук (ЦСКА, СРСР), 1984 — В. Фетисов (ЦСКА, СРСР), 1985 — І. Крадік («Лотвалдыв», ЧССР), 1986 — С. Макаров (ЦСКА, СРСР), 1987 — В. Крутов (ЦСКА, СРСР).

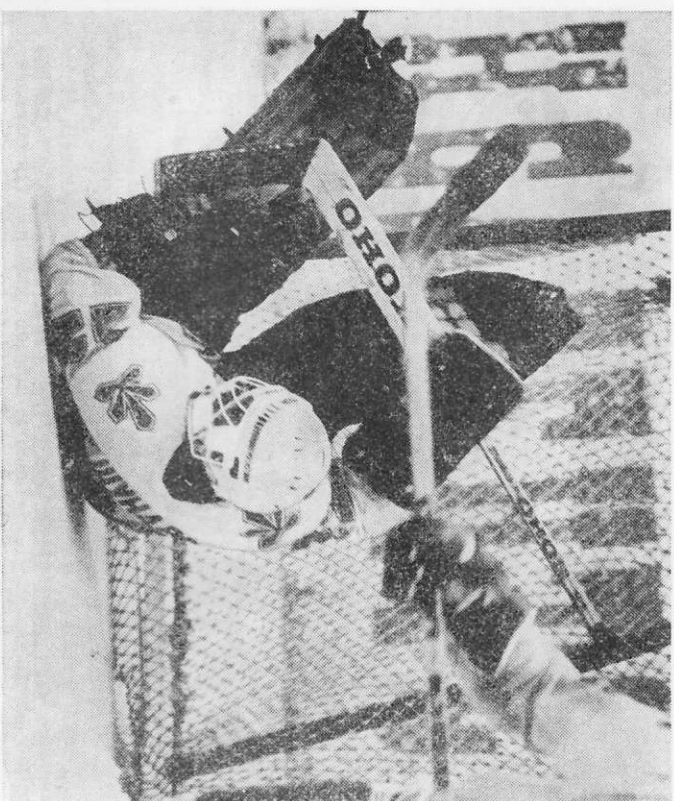
Якщо раніше кращого хокеїста континенту визначали спортивні журнати європейських країн, то цього разу опитування було проведено серед старших тренерів національних збірних, що брали участь в остан-

Щівка опика

Діюві особи хокейного спектаклю

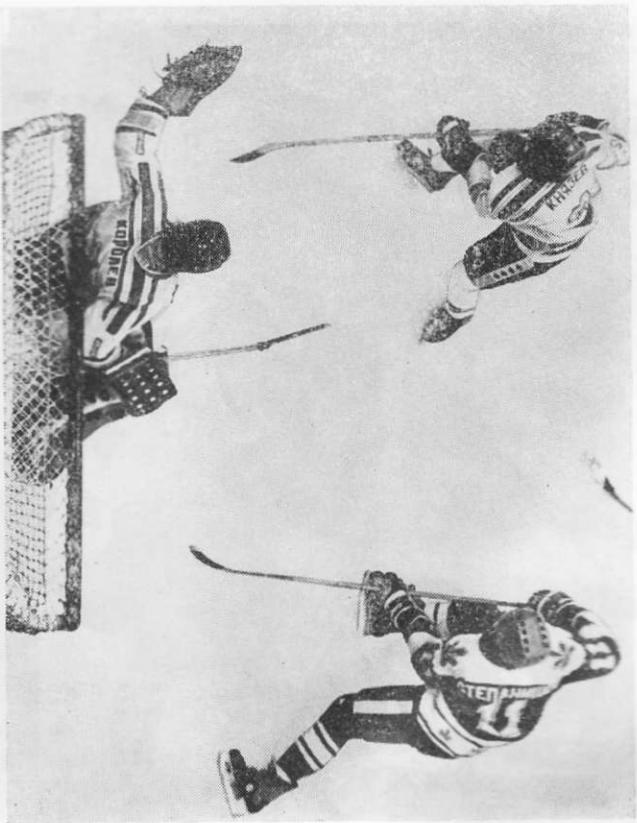

У зрі — Юрій Штурдоев

ньому чемпіонаті світу у Відні. Найбільше сподобався наставникам надаючи ЦСКА і збірної Радянського Союзу Володимир Крутов, який став шостим лауреатом «Золотої ключки».

Новий володар призу газети «Известия» народився в 1960 р. Він — заслужений майстер спорту, олімпійський чемпіон, чотирнадцятий чемпіон світу, шестинадцятий чемпіон Європи, виступав на восьми чемпіонатах світу та Олімпійських іграх, де провів 72 гри і забив 48 шибів. Володимир — вихованець московського армійського хокею, багаторазовий переможець першостей країни, член символічного клубу бомбардирів ім. Всеволода Боброва.

Кращий хокеїст країни. В. Крутов став також лауреатом конкурсу референдуму тижневика «Футбол — хокей». У визначенні кращого хокеїста сезону взяли участь 89 спортивних журналістів газет, журналів, радіо і телебачення, АПН, ТАРС з міст, де були команди вищої ліги.

Очікування передачі

У попередні роки кращими хокеїстами країни ставали: 1968—А. Фіров (ЦСКА), 1969—А. Фіров (ЦСКА), 1970—В. Коновагенко («Торпедо»), 1971—А. Фіров (ЦСКА), 1972—О. Мальячев («Динамо» М) і В. Харламов (ЦСКА), 1973—В. Харламов (ЦСКА), 1974—В. Третяк (ЦСКА), 1975—В. Третяк (ЦСКА), 1976—В. Третяк (ЦСКА), 1977—Х. Валдеріс («Динамо» Р), 1978—Б. Михайлов (ЦСКА), 1979—Б. Михайлов (ЦСКА), 1980—С. Макаров (ЦСКА), 1981—В. Третяк (ЦСКА), 1982—В. Фетісов (ЦСКА), 1983—В. Третяк (ЦСКА), 1984—М. Дроздєвський (ЦСКА), 1985—С. Макаров (ЦСКА), 1986—В. Фетісов (ЦСКА), 1987—В. Крутов (ЦСКА).

Новий лауреат набрав 263 очки (85 перших місць, 4—других), що є майже стопроцентним показником. В. Крутов став новим рекордсменом призу (у 1985 р. С. Макаров набрав 230 очок), лише чотирьох очок не вистачило йому до абсолютного результату.

Наступні п'ять місць посіли одноклубники В. Крутова, гравці збірної країни: воротар Е. Белошейкін—80 очок (26 других і 28 третіх місць), нападальці С. Макаров—69 очок (3 перших, 25 других і 10 третіх місць), І. Ларіонов—28, В. Фетісов—27, О. Касатонов—16 очок. До десятки кращих увійшли також В. Первухін («Динамо» М)—11, С. Черкас і М. Дроздєвський (обидва—СКА)—по 6, В. Камєнський (ЦСКА)—5 очок.

М. Варнаков («Торпедо») і В. Биков (ЦСКА) одержали по 4 очки, С. Мильников («Трактор») і М. Татарinov («Динамо» М)—по 3, А. Хомутов, С. Стариков, І. Стєльнов (усі—ЦСКА), А. Семенов («Динамо» М)—по 2, В. Лавров (СКА)—1 очко.

В анкетях згадувалися призвиста 19 хокеїстів з п'яти команд: ЦСКА—11, «Динамо» М і СКА—по 3, «Торпедо» і «Трактор» — по 1.

Золоті медалі: ЦСКА: Белошейкін; Гусаров, Зюков, Касатонов, Константинів, Миронов, Сєлянин, Стариков, Стєльнов, Фетісов; Биков, Васильєв, Герасимов, Гімаєв, Давидов, Зінбін, Камєнський, Крутов, Ларіонов, Макаров, Могильний, Осипов, Федоров, Хомутов.

Срібні медалі: «Динамо» М: Мишин, Штраденков; Віглетєдінюв, Вожаков, Микутьчич, Первухін, Понихін, Татаринів, Федотов; Антіпов, Боршевський, Варянов, Галченко, Зубриличев, Леонов, Ломакін, Понугаєв, Светлов, Семєнов, Фохрутєдінюв, Яшин.

Бронзові медалі: СКА: Черкас; Гайлик, Євдокимов, Жуків, Кувушкін, Михайлов, Халілов, Шендєлев; Андрєєв, Власов, Дроздєвський, Іванов, Каменєв, Краєвєць, Лавров, Лапшин, Маслов, Одицов, Панін, Тєлєков, Цветков.

6 і 34. Президія Федерації хокею СРСР розглянула і затвердила списки кращих хокеїстів сезону. До шістки кращих (воротар, два захисники, три нападальці) увійшли арміїці століці Е. Белошейкін, В. Фетісов, О. Касатонов, С. Макаров, І. Ларіонов, В. Крутов. Порівняно з попереднім сезоном у ціл символічній збірній не сталося жодної зміни.

До списку 34 кращих увійшли: воротарі—Е. Белошейкін (ЦСКА), С. Мильников («Трактор»), В. Самоїлов («Динамо» Р); захисники—В. Фетісов, О. Касатонов, С. Стариков, І. Стєльнов, О. Гусаров (усі—ЦСКА), В. Первухін, З. Віглетєдінюв, М. Татаринів, О. Микутьчич (усі—«Динамо» М), І. Євдокимов (СКА);

нападальці—С. Макаров, І. Ларіонов, В. Крутов, В. Биков, А. Хомутов, В. Камєнський (усі—ЦСКА), А. Семенов, С. Светлов (обидва—«Динамо» М), С. Пряхін, Ю. Хмільнов (обидва—«Крига Рад»), М. Варнаков («Торпедо»), М. Васильєв (ЦСКА), С. Немчинів («Крига Рад»), М. Краєвєць, В. Лавров (обидва—СКА), С. Харін («Крига Рад»), А. Ломакін («Динамо» М), І. Власов (СКА), В. Щурєнко («Хімік»), О. Семєнєв («Динамо» М), Г. Волгін («Спартак»).

Як бачимо, і в цьому списку найбільше гравців ЦСКА—13; 8—«Динамо» М, по 4—СКА і «Крига Рад», по 1—«Трактор», «Динамо» Р, «Торпедо», «Хімік» і «Спартак».

Приз ім. Боброва, установлений Держтемерато СРСР, знову дістався чемпіонів — армійцям Москви, які закинули у ворота суперників 223 шайби. ЦСКА на 49 шайб випередив у цьому змаганні земляків динамівців, на рахунок яких 174 шайби. Ще на 20 шайб менше закинув бронзовий призер — армійський клуб Ленінграда. Рокком раніше показанки трьох найрезультативніших команд (ЦСКА, «Сокол», «Динамо» М) були відповідно 219, 172 і 156 шайб.

Приз газети «Груд», його встановлено для найрезультативнішої трійки нападів. В черговий раз нагорода дісталась першій трійці ЦСКА: С. Макаров — І. Даріонов — В. Крутов. Минувлого сезону вони закинули 67 шайб — відповідно 21, 20 і 26. На 17 шайб менше в активі їхніх найближчих конкурентів: С. Светлова (20), А. Семенова (15) і А. Ломакіна (15).

На третьому місці трійка «Хімік»: С. Карлов (13) — В. Єраїн (10) — В. Шуренко (24) — 47 шайб. Десятому найрезультативніших закинула трійка «Сокол»: А. Степанішев (9) — П. Малков (15) — С. Земченко (13) — 37 шайб.

Приз газети «Известия». Нагорода для найкращого бомбардиря чемпіонату СРСР за системою «гол плюс пас» усього дісталася столичному армію С. Макарову — 53 очки (21 шайба + 32 результативні передачі). Конкурували з ним партнери по трійці: В. Крутов — 50 (26 + 24) і І. Даріонов — 46 (20 + 26) очок. До десятки найрезультативніших увійшов також захисник ЦСКА В. Фетісов — 33 (13 + 20) очок. З-поміж равани «Сокол» найкращі показники у П. Малкова — 24 (15 + 9), А. Степанішева — 22 (9 + 13), С. Земченка — 21 (13 + 8), Є. Шастіна — 21 (12 + 9), Р. Юдлічова — 20 (16 + 4) очок.

Приз газети «Новостія» засновано в 1966 р. Першим його володарем став московський армієць А. Фіров.

Нижче пропонуємо список найкращих снайперів усіх хокейних чемпіонатів країни (у третій колонці — кількість ігор у чемпіонаті, у четвертій — кількість закинутих шайб, а з 1971 р. — кількість шайб і результативних передач):

1947 А. Тарасов (ВПС)	7	14		
1948 В. Бобров (ЦВЧД)	18	52		
1949 О. Турішев («Крила Рад»)				
1950 В. Шувалов (ВПС)	18	29		
1951 В. Бобров (ВПС)	22	31		
1952 В. Бобров (ВПС)	15	41		
1953 В. Шувалов (ВПС)	17	34		
1954 В. Бекішев (ЛВО)	21	44		
1955 О. Турішев («Крила Рад»)	16	34		
1956 В. Гребенков («Крила Рад»)	18	41		
1957 О. Турішев («Крила Рад»)	28	46		
1958 О. Турішев («Крила Рад»)	30	40		
1959 К. Локтев (ЦСК МО)	27	27		
1960 Р. Сахаровський («Торпедо»)	30	36		
1961 О. Короченко («Металург» Новочуван.)	30	23		
1962 Е. Грошев («Крила Рад»)	30	38		
1963 В. Аделкайдоров (ЦСКА)	37	53		
1964 В. Пиндагов («Діномовна»)	36	28		
1965 О. Аделкайдоров (ЦСКА)	36	40		

1966 А. Фіров (ЦСКА)	36	41	1975 В. Петров (ЦСКА)	36	53 (27+26)
1967 В. Старшинов («Спартак»)	44	47	1976 В. Шалінов («Спартак»)	36	58 (28+25)
1968 В. Старшинов («Спартак»)	44	46	1977 Х. Бадкеріс («Динамо» Р)	36	63 (40+23)
1969 О. Якушев («Спартак»)	42	50	1978 В. Петров (ЦСКА)	36	56 (28+28)
1970 В. Петров (ЦСКА)	44	51	1979 В. Петров (ЦСКА)	44	63 (28+37)
1971 О. Мадієв («Динамо» М)	40	56 (36+20)	1980 С. Макаров (ЦСКА)	44	68 (29+39)
1972 В. Харламов (ЦСКА)	32	43 (26+17)	1981 С. Макаров (ЦСКА)	49	79 (42+37)
1973 В. Петров (ЦСКА)	32	49 (27+22)	1982 Х. Бадкеріс (ЦСКА)	47	75 (32+43)
1974 В. Аннін («Крила Рад»)	32	48 (22+26)	1983 Х. Бадкеріс («Динамо» Р)	44	63 (39+31)
			1984 С. Макаров (ЦСКА)	44	73 (38+37)
			1985 С. Макаров (ЦСКА)	40	65 (28+39)
			1986 С. Макаров (ЦСКА)	40	69 (30+32)
			1987 С. Макаров (ЦСКА)	40	53 (21+32)

Приз газети «Ленінградська правда» — для найрезультативнішого захисника за системою «гол плюс пас». Нагорода зашилася у московського армієць В. Фетісова, на рахунок якого 33 очки (13 шайб + 20 результативних передач). Рокком раніше в нього було на очко більше. На другому місці партнер В. Фетісова в ЦСКА і збірній країни О. Касатов — 30 (13 + 17) очок. Наступні місця посіли московські динамівці В. Перухін — 24 (11 + 13) і М. Татарінов — 18 (10 + 8) очок. Найрезультативніші серед киянських захисників — В. Ширяєв — 10 (4 + 6) і С. Горбушин — 10 (2 + 8) очок.

Приз «Гроза авторитетів». Нагороду для команди, що набирає найбільше очок у матчах з призерами чемпіонату, встановив тижневик «Спортивная Москва». За підсумками минулого сезону приз дістався хокеїстам московського «Спартака». Вони набрали 8 очок (нічия — 3: 3 з ЦСКА, перемога — 6: 1 і нічия — 0: 0 в іграх з «Динамо» М, дві перемоги над ЦСКА — 4: 2 і 5: 1). По 6 очок у матчах з призерами здобули «Хімік» і «Динамо» Р.

«Кубок прогресу» киянської «Робітничої газети» встановлено для команди вищої ліги, що здійснює найкраще складження шайбами турнірної таблиці. Приз дістався ленінградському СКА за перехід з шостою місця в 1986 р. на третє. З армійцями конкурували хокеїсти «Крила Рад», які піднялися з сьомого на четверте місце.

Приз «Справедливої гри». Вважається, що свою нагороду журіал «Огонек» вручає найкороткішій команді. Але спеціальна система підрахунків, коли до 200 умовних очок додається сума штрафних хвилин і віднімається кількість закинутих командою шайб, дає змогу за рахунок високої результативності шоразу здобувати приз колективі ЦСКА. В арміїця найменша сума очок — 360 (200 + 383 — 223), значно відстали «Крила Рад» — 434 (200 + 360 — 126) і «Торпедо» — 463 (200 + 381 — 118) очок. У «Соколях» — 504 (200 + 434 — 130) очок.

Щодо справді найкороткіших команд, то вони мають такі показники штрафного часу: «Крила Рад» — 360, «Торпедо» — 381, ЦСКА — 383 хви-

Лини. Дали команди розташувалися в такому порядку: «Трактор» — 388, «Спартак» — 418, «Сокіл» — 434, «Динамо» М — 444, ЦСКА — 470, «Хімік» — 484 і «Динамо» Р — 485 хвилин. А ось «лідери» в особистому заліку: В. Федосов («Торпедо») — 60, А. Чистяков («Трактор») — 59, Є. Шастін («Сокіл») — 49 хвилин. До десятки найнекоректніших хокеїстів увійшли також киявські захисники В. Шахрай і А. Доніка, у яких відповідно 46 і 44 хвилин.

Приз журрияду «Советский воин» — для хокеїста, який у матчах чемпіонату найбільше разів закине в одині гри три та більше шайб. Від спартаківця С. Алейкіна і С. Давидова («Сокіл») нагорода перейшла до В. Щуренка з «Хіміка», якому в трьох матчах удалося закинути по три шайби. Дівчі така удача випадала С. Светлову («Динамо» М), а киянину Е. Шастіну в одній грі вдалося записати на свій рахунок чотири голи.

ГОЛИ ЧЕМПІОНАТУ

У минулорічному випуску хокейного довідника-календаря повідомлялося, що середня результативність команд вищої ліги (6,89 шайби за гру) — найнижча за останні 20 років. Сьогодні змушені визнати, що після сезону 1986—1987 рр. цей показник ще нижчий: у 222 матчах було закинуто 1503 шайби, тобто 6,77 шайби за гру.

У матчах чемпіонату взяв участь 321 гравець. Найбільше хокеїстів використали ЦСКА і «Сокіл» — по 30, «Динамо» Р — 29, найменше — ЦСКА і «Салават Юлаєв» — по 24, «Автомобіліст» — 23 гравці. Але слід пам'ятати, що останні дві команди провели на першому етапі по 22 гри.

Закинуті шайби мають на своєму рахунку 233 хокеїсти. Якщо не врахувати 28 воротарів, то лише 60 гравців — учасників чемпіонату не зуміли закинути жодної шайби у ворота суперників. Найбільше бомбардирів у складі ЦСКА і «Динамо» Р — по 23, «Динамо» М і «Спартак» — по 21, «Хімік», «Соколя» і «Торпедо» — по 20.

ЦСКА — 223. Крутов — 26, Макаров — 21, Даріонов — 20, Биков — 18, Васильєв — 16, Хомутов — 15, Могильний — 15, Фетсов — 13, Касатонов — 13, Каменський — 13, Давидов — 11, Герасимов — 7, Федоров — 6, Осипов — 5, Гусаров — 4, Знобін — 4, Старяков — 4, Дроздецький — 3, Зубков — 3, Гімаєв — 2, Констагтіннов — 2, Миронов — 1, Нікітін — 1. Середня результативність — 5,58.

«Динамо» М — 174. Светлов — 20, Семак — 20, Семенов — 15, Ломакін — 15, Антіпов — 13, Зубрильєв — 12, Перухін — 11, Леонов — 11, Татариннов — 10, Варянов — 7, Фахрутдінов — 7, Яшин — 6, Білягетдінов — 6, Микільчак — 5, Вожаков — 3, Дорофєєв — 3, Фелотов — 3, П'ятанов — 3, Попугаєв — 2, Боршевський — 1, Шкурдюк — 1. Середня результативність — 4,35.

СКА — 154. Власов — 18, Панін — 17, Кравель — 16, Андрєєв — 13, Дроздецький — 13, Одинов — 12, Давров — 11, Маслов — 11, Цветков — 8, Телляков — 6, Лапшин — 6, Шендєєв — 5, Єлакович — 4, Гайкін — 4, Каменєв — 4, Халізєв — 3, Жукєв — 2, Михайлов — 1. Середня результативність — 3,85.

«Хімік» — 142. Щуренко — 24, Карнов — 13, Тручно — 13, Д. Квартальнов — 11, Мариненко — 11, Братін — 10, Давидкін — 9, О. Квартальнов — 9, Важенєв — 8, Ванін — 8, Клемшов — 8, Балагін — 5, Смирнов — 4, Олейник — 2, Донсков — 2, Семенов — 1, Сандрогайдов — 1, Новиков — 1, Зеленюкін — 1, Титов — 1. Середня результативність — 3,55.

«Спартак» — 131. Саломатін — 17, Волгін — 13, Мишуров — 11, Шенєлев — 10, Томенєв — 10, Алейкін — 9, Курдін — 9, Марнін — 8, Варнаєвський — 8, Болдін — 5, Фаткуллін — 5, Тюрюков — 5, Туніков — 4, Чистяков — 4, Мартінов — 3, Фокін — 3, Шинцін — 2, Борісов — 2, Прохоров — 1, Капустін — 1, Рожков — 1. Середня результативність — 3,28.

«Сокіл» — 130. Юлдашев — 16, Майков — 15, Земченко — 13, Шастін — 12, Давидов — 12, Аліпов — 11, Степанічев — 9, Куликов — 8, Голубович — 7, Ширяєв — 4, А. Сидоров — 4, Наріанов — 4, Рощін — 3, Христяч — 3, Горбушин — 2, Васюнін — 2, Ботвінко — 2, Шахрай — 1, В. Сидоров — 1, Сніньков — 1. Середня результативність — 3,25.

«Крига Рад» — 126. Харін — 16, Хмільов — 15, Авдєєв — 15, Немчин — 13, Пряхін — 12, Ромашин — 11, Штепа — 9, Кожевніков — 8, Канаєйкін — 6, Евсєєв — 6, Мурашов — 4, Макаров — 3, Стрехов — 3, Кадиков — 3, Чижмін — 1, Рєско — 1. Середня результативність — 3,15.

«Торпедо» — 118. Горшков — 15, Варяков — 14, Водотінов — 13, Новосєлов — 12, Р'янов — 11, Скворцов — 8, Ковін — 8, Торзаєв — 6, Кудравцев — 6, Єранов — 6, Федосов — 3, Кудимов — 3, Кирєєв — 3, Шестєриков — 2, Кунін — 2, Горюнов — 2, Прєєньков — 1, Доброхотов — 1, Григор'єв — 1, Латін — 1. Середня результативність — 2,95.

«Динамо» Р — 117. Знаков — 13, Фроляков — 11, Акулітін — 10, Бєляєвський — 10, Шапов — 9, Семеряк — 8, Дубкін — 8, Павлов — 7, Скоєрев — 7, Керч — 5, Рєсєлов — 5, Гапенко — 4, Шостаєв — 4, Матвіцин — 3, Фреймаєв — 3, Григор'єв — 2, Дуїдін — 2, Дурдін — 1, Зіновєв — 1, Вігюльнич — 1, Таболін — 1, Брезгін — 1, Кузнєцов — 1. Середня результативність — 2,93.

«Трактор» — 84. Шардін — 15, Хрущєв — 12, Глазков — 10, Чистяков — 9, Маушкін — 9, Рожков — 7, Іванов — 4, Єзовських — 3, Шумаков — 3, Попов — 3, Тимофєєв — 2, Пашин — 2, Волобуєв — 1, Андрєєв — 1, Знарок — 1, Треубєнков — 1, Парамонов — 1. Середня результативність — 2,10.

«Автомобіліст» — 57. Старков — 9, Бойко — 9, Багдін — 6, Безроднов — 5, Каменський — 4, Анисимов — 4, Кутєркін — 3, Ягода — 3, Єрьомін — 2, Попов — 2, В. Вєзучєв — 2, Бойченко — 2, Федоров — 1, Маргєєв — 1, Карєєв — 1, Татариннов — 1, Качусєв — 1, Васильєв — 1. Середня результативність — 2,59.

СТО БОМБАРДІРІВ

«Садават Юлаєв» — 47. Бушмелев — 7, Сулейманов — 5, Сержов — 4, Давренцев — 4, Емедін — 4, Хайдаров — 3, Карпінський — 3, Полозов — 3, Ніконов — 3, Беляков — 3, Місенко — 2, Вахрушев — 2, Раш, Гілаєв — 1, Лісенко — 1, Муфтієв — 1, Шагаєв — 1. Середня результативність — 2,14. Нову зменшилась кількість бомбардирів, які зуміли закинути 18 та більше шайб. Після минулого чемпіонату їх виявилось вісім:

1. Крутов (ЦСКА) — 26	5. Даріонов (ЦСКА) — 20
2. Шуренко («Хімік») — 24	6. Семак («Динамо») — 20
3. Макаров (ЦСКА) — 21	7. Віков (ЦСКА) — 18
4. Светлов («Динамо») — 20	8. Владов (СКА) — 18

Найрезультативніші захисники грали у складі ЦСКА і московського «Динамо» — в обох командах на їхньому рахунок по 41 шайбі. Найменше закинули захисники «Сокола» — 10 шайб (без «Автомобіліста» і «Садавата Юлаєва»).

Зменшилася також кількість гравців оборони, які закинули вісім та більше шайб:

1. Фетісов (ЦСКА) — 13	4. Татаринюк («Динамо») — 10
2. Касатонов (ЦСКА) — 13	5. Давидкін («Хімік») — 9
3. Первушін («Динамо») — 11	6. Матюшкин («Трактор») — 9

Як і в попередньому чемпіонаті, у турнірі взяли участь 28 воротарів. Лише 13 з них зіграли 50 процентів та більше ігор. У середньому за матч вони пропускали (у дужках — кількість пропущених шайб і кількість ігор):

1. Федосовкін (ЦСКА) — 1,88 (62—33)	8. Самолов («Динамо») Р) — 3,20 (128—40)
2. Ді Герасимов («Хімік») — 2,29 (48—21)	9. В. Герасимов («Хімік») — 3,23 (97—30)
3. Милин («Динамо») М) — 2,73 (71—26)	10. Колоткін («Торпедо») — 3,56 (139—39)
4. Дрозденко («Спартак») — 2,84 (105—37)	11. Мар'їн («Садават Юлаєв») — 3,65 (62—17)
5. Михайлов («Трактор») — 2,86 (103—36)	12. Шувалов («Сокол») — 3,68 (140—38)
6. Карлін («Крига Рад») — 2,90 (116—40)	13. Семенов («Автомобіліст») — 4,60 (92—20)
7. Черкас (СКА) — 3,08 (120—39)	

Значних змін зазнав список кращих бомбардирів хокейних чемпіонатів країни. Одряду 13 майстрів ключки повозили особистий рахунок закинутих шайб: С. Капустін, С. Макаров, Вол. Крутов, М. Дрозденський, О. Скворцов, О. Кожевников, М. Варнаков, В. Доброхотов, С. Шелеєв, В. Ковін, І. Даріонов, В. Давренцев, О. Фролков. А ще четверо — В. Шуренко («Хімік»), В. Віков (ЦСКА) і гравці «Сокола» С. Давидов та М. Наріманов — уперше потрапили до списку кращих бомбардирів вітчизняних чемпіонатів. Натомість п'ять хокеїстів — В. Новожилов, Ю. Баулін, В. Нікітін, І. Самоворов і Ю. Савицкі, на рахунок яких було по 135 шайб, змушені були поступитися місцем у цій своєрідній класифікації. Серед гравців, які виступали у минулому чемпіонаті, найбільше шансів повозити список снайперів мають В. Брагін — 131, А. Хомутов — 128, В. Тюменев і В. Шкурдюк — по 125, В. Голубович і Е. Шагін — по 123, В. Євстифєєв — 122 шайб.

Список ста кращих бомбардирів радянського хокею має такий вигляд:

1. В. Михайлов — 427	33. О. Болунов — 206
2. В. Старшинов — 404	34. М. Бичков — 203
3. В. Турнішев — 379	35. О. Кожевников — 199
4. В. Петров — 370	36. О. Уваров — 198
5. В. Александров — 345	37. Вол. Васильєв — 198
6. А. Фролов — 339	38. В. Жуков — 198
7. О. Яковлев — 339	39. Ю. Парамозкін — 195
8. Х. Валлеріс — 333	40. В. Бекішев — 194
9. О. Мадьяров — 329	41. Ю. Мойсєєв — 193
10. В. Харлаков — 293	42. М. Варнаков — 189
11. В. Шатінов — 293	43. А. Мотовилов — 187
12. В. Вязулов — 282	44. О. Милин — 185
13. С. Макаров — 275	45. Е. Зинкін — 184
14. С. Капустін — 277	46. В. Кисельов — 184
15. В. Катляков — 260	47. В. Фокєєв — 183
16. В. Преображенков — 252	48. Ю. Лєбєєв — 181
17. В. Майоров — 252	49. В. Михайлов — 181
18. Вол. Крутов — 249	50. В. Доброхотов — 180
19. В. Бобров — 243	51. В. Панюхін — 179
20. В. Порязнов — 241	52. С. Котов — 177
21. П. Тєрєхов — 235	53. В. Шевєєв — 177
22. Е. Прошев — 234	54. С. Шелеєв — 177
23. В. Козін — 230	55. П. Андрєєв — 174
24. М. Дрозденський — 229	56. В. Анґін — 174
25. О. Голіков — 225	57. О. Федотов — 172
26. В. Шувалов — 220	58. В. Голіков — 172
27. В. Белоголов — 218	59. Вік. Крутов — 172
28. О. Скворцов — 218	60. С. Петухов — 171
29. К. Лукєєв — 213	61. В. Сталін — 171
30. В. Шагін — 213	62. Ю. Морозов — 170
31. О. Альметєєв — 211	63. Ю. Рєєв — 170
32. О. Мартинюк — 211	64. І. Гітєловський — 166

65. В. Ковін	— 165	83. А. Картаєв	— 147
66. І. Дарюнов	— 164	84. В. Солодухін	— 146
67. В. Даренцов	— 163	85. В. Шуренко	— 146
68. В. Пражников	— 162	86. В. Болунов	— 145
69. С. Шитонцев	— 162	87. Ю. Бориков	— 145
70. В. Чистов	— 162	88. Д. Волков	— 145
71. В. Якушев	— 161	89. В. Жучок	— 144
72. О. Фролков	— 161	90. Ф. Діалін	— 144
73. О. Гурьев	— 157	91. В. Кунгурцев	— 143
74. О. Волчков	— 153	92. В. Бяков	— 141
75. В. Расько	— 154	93. Е. Дев ятов	— 140
76. В. Расько	— 152	94. В. Дев ятов	— 140
77. Ю. Волков	— 152	95. М. Снетков	— 140
78. А. Рудяков	— 151	96. А. Тонов	— 139
79. В. Кузін	— 150	97. С. Митін	— 138
80. М. Хлістов	— 149	98. С. Давидов	— 137
81. М. Шорін	— 148	99. М. Наріманов	— 136
82. М. Попрєвняк	— 147	100. Ю. Кригов	— 136

ПОПОВНЕННЯ КЛУБУ БОМБАРДИРІВ

У Клубі ім. Всеволода Боброва, куди входять радянські хокеїсти, яким в офіційних матчах удалося закінчити 250 та більше шайб, стали члени чергові зміни. По-перше, хокеїні статистики «відшукали» майже всі кубкові голи, починаючи з 1/6 фіналу розіграшів. По-друге, уточнено показники ділого рилу хокеїстів у чемпіонатах Радянського Союзу та міжнародних турнірах. По-третє, значно поліпшили свої результати діючі майстри — члени Клубу С. Макаров, В. Крутов і М. Дроздецький. Після всіх уточнень виявилось, що до складу Клубу слід приймати нових членів — О. Мартинюка, С. Трошева, П. Природіна та О. Скворцова.

У новому списку членів Клубу ім. Всеволода Боброва, що пропонується читачам, враховано всі найважливіші всесоюзні та міжнародні турніри, у тому числі перелогімпійський турнір у Калгарі та «Рандеву-87». Після привітства: ЧС — чемпіонати світу та Олімпійські ігри; МТ — міжнародні турніри; ЕК — Кубок Європи; Р — разом.

	ЧС	МТ	ЕК	ЧК	К	Р
1. Борис Михайлов	109	45	25	427	31	637
2. Володимир Петров	84	38	32	370	15	539
3. Вячеслав Стршинов	64	19	2	404	19	508
4. Олександр Мальцев	94	45	—	329	13	481
5. Валерій Харламов	89	45	—	293	18	469
6. Анатолій Фіров	66	24	14	341	11	455
7. Олександр Якушев	64	27	2	339	23	455
8. Вєніамін Александров	68	12	—	346	20	446
9. Олегій Грушев	35	5	—	379	26	445
10. Сергій Макаров	54	45	37	278	4	418

11. Хелмут Вадлертс	33	22	3	333	16	407
12. Володимир Віктулов	52	25	13	282	33	405
13. Сергій Каліста	61	31	5	277	12	386
14. Віктор Шаліков	96	30	3	293	16	368
15. Володимир Крутов	49	33	24	249	2	357
16. Микола Дроздецький	21	13	34	229	10	307
17. Всеволод Бобров	34	3	—	243	10	303
18. Борис Майоров	30	10	—	283	17	294
19. Віктор Житников	1	—	—	283	1	281
20. Віктор Цупиков	29	1	31	198	8	279
21. Володимир Шадри	45	7	4	213	9	278
22. Костянтин Ляктер	40	2	—	212	8	273
23. Олександр Альметов	37	6	—	212	14	269
24. Володимир Гребенников	8	—	—	242	6	260
25. Володимир Юрзін	8	4	—	225	5	257
26. Олександр Голінов	18	9	—	220	11	257
27. Віктор Шувалов	18	8	2	212	15	252
28. Олександр Мартинюк	18	7	8	218	6	251
29. Олександр Скворцов	19	—	—	235	5	250
30. Євген Трошев	10	—	—	235	14	250
31. Петро Природін	—	1	—	—	—	—

ЗНОВУ — ПРОАХУНКИ НА ФІНІШІ

Апробована позаміжнародного сезону формула проведення чемпіонату країни серед команд першої ліги, безперечно, додала напруги змаганням. Це помітно позначилося на інтересі глядачів до матчів першості.

Команди, як і раніше, було розбито на дві зони — західну і східну. Характерним для поєдинків чемпіонату був дружній наступ молодих гравців (у командах заявлено близько ста хокеїстів віком до 20 років). Добра зарекомендували себе, зокрема, і представники нашої республіки — Кирік, Славинський, Зорев, Кузнецов, які виступали за киявську ШВСМ.

Чеслотобітні наміри молодих хокеїстів позначилися певною мірою на безкомпромісності більшості матчів — вони проходили у невгамованому протистові, на високих швидкостях. Втім, лідери на першому етапі змагань в обох зонах визначилися досить рано. Впевнено, організовано — як удома, так і в гостях — виступали динамівці Харківська. Мачою у своєму розпорядженні велику групу гравців, які вміють і люблять атакувати, наші земляки вирізнялися високою результативністю, поступившись за кількістю закинутих шайб на першому етапі лише ярославцям.

Менш стабільно, проте в деяких поєдинках навіть яскравіше і розкутіше, грали інша українська команда, дебютант ліги — ШВСМ. Загалом після чотириколого турніру злобутки десяти команд західної зони мали такий вигляд:

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О			
1. «Торпедо» Я	29	2	5	179—85	60	6.	«Кристал»	Ел	14	5	17	129—143	33
2. «Динамо» Х	27	3	6	163—98	57	7.	ШВСМ	Л	15	1	20	127—152	31
3. СК ім. Уривля-Коло	24	4	8	145—88	52	8.	«Кристал»	С	8	2	26	119—146	18
4. «Динамо» Мв	21	2	13	144—100	44	9.	«Кристал»	С	5	2	29	94—202	12
5. СКА МВО	17	7	12	137—112	41	10.	«Металург»		4	4	28	90—200	12

Три кращі команди після перерви разом з відповідною трійкою колективів східної зони — «Іжсталью» (Іжевськ), «Торпедо» (Усть-Каменигорськ) та «Торпедо» (Тольятті), а також з представниками вищої ліги — «Автомобілістом» (Свердловськ) та уфимським «Салаватом Юлаєвим» розпочали боротьбу за два місця у класі найкращих. Решта ж команда вступила в суперечку (ановж ж такі у двох зонах) з шістьма кращими командами другої ліги за право виступати у першій лізі (в обох випадках очки здобути на перших етапах змагань, не враховувалися).

Динамоці Харкова стартували в перехідному турнірі якнайкраще — у двох перших матчах вони досить легко перемогли вихідця з вищої класу — «Салават Юлаєв» — 4:1, 5:1 і захопили лідерство. Однак вдалий початок не став гарантею подальших успіхів. У десяти наступних поєдинках динамівці набрали лише сім очок. Приблизно в такому ж ритмі грали вони й надалі. Згалом же учасники перехідного турніру, наче шахові просекстерси, ретельно розраховували своє просування, не вдаючись до аватарних кроків. Ціна кожного виграшу і програшу була високою — окрім двох перших команд, що без перерон потрапили у вищу лігу, команди, які мали поєстини третє-четверте місце, здобували право поєстятися ще з двома командами з вищої ліги за додаткові перелустки до класу найкращих. Найменше виграє на турнірному шляху зазнали «Іжсталь» та ярославське «Торпедо» — вони й посіли дві верхні сходинки в турнірній таблиці.

У матчах із «Соколом» і «Трактором» збрюю схрестили відповідно «Торпедо» (Усть-Каменигорськ) та «Автомобіліст» (Свердловськ). Успіх представники двох ліг поділили навпіл — у міні-турнірах перемогли святкували «Сокилі» та «Автомобіліст». Пізніше, правда, стало відомо, що у зв'язку з розширенням вищої ліги у ній виступатимуть усі чотири команди.

Підсумкова таблиця перехідного турніру має такий вигляд (команди провели по 28 ігор):

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О		
1. «Торпедо» Я	18	3	7	117-74	39	6.	«Динамо»	12	3	13	116-105	27
2. «Іжсталь»	18	1	9	124-115	37	7.	«Салават	8	4	16	92-116	20
3. «Автомобіліст»	13	6	9	113-97	32	8.	«Торпедо» Т	2	6	20	84-152	10
4. «Торпедо» У-К	12	7	9	133-133	31							
5. СК ім. Урвіна»	12	4	12	106-93	28							

Шлях киявської команди ШВСМ дещо схожий на той, що його пройшли динамівці Харкова. Вона розпочала боротьбу зладоджено, мобільно, результативно і завдячено захопила лідерство, випереджаючи найбільш-чото суперника на 4 очки. Здавалося, молоді хокеїсти задатні втримати лідерство. Та раптом команда спочатку зменшила оберт, загальмувала, а потім і покочилася вниз, щедро роздаючи очки лідерам і аутсайдерам як у постях, так і вдома. Можливо, на трі колективну позначилося те, що до «Сокола» впроваджено сезонну перевелі провідних гравців ШВСМ, а можливо, далися внаки інші причини. Як би там не було, а ШВСМ опини-

лася в становищі, коли могла розпроштарися з першою лігою. Однак хокеїстам вистачило волі, щоб уникнути цього. Місце у першій лізі киявським хокеїстам удалося зберести завдяки загальній перемозі за сумою п'яти матчів над лєнінградською «Зіркою» — представником другої ліги. Наводимо підсумкову турнірну таблицю західної зони (команди провели по 36 ігор):

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О		
1. «Динамо» Мв	23	3	10	183-93	49	6.	«Буран»	17	3	16	153-164	37
2. СКА МВО	21	1	14	150-138	43	7.	ШВСМ	17	2	17	130-128	36
3. «Кристал» С	20	2	14	144-137	42	8.	«Талекс»	14	3	19	139-163	31
4. «Іжсталь»	18	4	14	136-116	40	9.	«Сокилі»	13	5	18	131-156	31
5. «Кристал» Ед	17	3	16	135-137	37	10.	«Металур»	6	2	28	100-169	14

ХОКЕЙ НА УКРАЇНІ УСІ МАТЧІ «СОКОЛА»

Вмишуємо короткі розповіді про всі матчі киявських хокеїстів з командами вищої ліги в минулому чемпіонаті СРСР.

І К О Л О

18 вересня 1986 р. «Сокилі» — «Динамо» М — 2:4. У стартовій 20-хвилинній грі у киян не пішла. На три шайби динамівців господарі відволили однією (Синьков). У другому періоді кияни звели перевагу гостей до мінімуму (Горбушин). Та в заключній третині матчу далися внаки вишадивлядальна майстерність москвичів, які закінчили ще одну шайбу.

21 вересня 1986 р. «Сокилі» — «Трактор» — 2:6. У першому періоді ніщо не вичувало «Соколу» поразку. Ділов уже на 8-й хвилині реалізував перевагу господарів. Неприємності для киян почалися в другій 20-хвилині. «Сокилі» так і не отримався до кінця зустрічі. Другу шайбу у киян закінчує Давидов.

24 вересня 1986 р. «Сокилі» — «Автомобіліст» — 6:4. Господарі володіли ініціативою: Ділов, Давидов, Шастін, Куликов закінчили по шайбі — кожний у перших двох періодах. У заключному періоді свердловчани скоротили розрив до мінімуму. До честі киян, у критичний момент вони взяли себе в руки і вперше випрдали у чемпіонаті. Шайби у киян ще закидали Голубович і Наріманов.

27 вересня 1986 р. ЦСКА — «Сокилі» — 12:1. Це був чи не найтрусний матч «Сокола» за всі сезони його виступів у вищій лізі. Зрозуміло, боротилися з армійцями важко, але ж у минулій сезоні «Сокилі» не раз кидали великий лідерам вітяняного хокею і декотрі навіть перемогли. Такої безпорадності у трі киян московські глядачі ще не спостерігали. Єдину шайбу в «Сокола» провів Шастін.

30 вересня 1986 р. «Хімік» — «Сокиль» — 2:5. У першому періоді йшла біла боротьба — команди обмінялися шайбами (Малков). Вирішальною стала друга 20-хвилинка, коли гості тричі змусли капітулювати воротаря «Хіміка» (Земченко, Аліпов, Степанішев). Згодом Земченко відзначився ще раз.

4 жовтня 1986 р. «Сокиль» — СКА — 9:1. В ударі був Шастін, який чотири рази закинув шайбу у ворота Черкаса. Блискуче зіграв Шундров. У киян відзначилися також Ширяев, Аліпов, Юлдашев, Степанішев, Наріманов.

7 жовтня 1986 р. «Динамо» Р — «Сокиль» — 6:3. Перші два періоди проходили в гострих обидільних атаках. «Сокиль» нічим не поствувався динамівцям. Доля матчу вирішилася в третьому періоді — з'ясувалося, що кияни поштунаються господарям у фізичній підготовці. Останні не забилися скориставшись з цього і закинули три шайби. У киян відзначилися Голубович, Земченко, Наріманов.

10 жовтня 1986 р. «Сокиль» — «Спартак» — 6:2. Початок зустрічі не відбував киянам нічого втішного: вже на 7-й хвилині вони програвали 0:2. Однак «Сокиль» досить швидко вирівняв становище, закинувши протягом однієї хвилини дві шайби (Аліпов, Юлдашев). Цього разу господарі грали чотирма ланками форвардів. І саме четверта тріпка провела три голи. У господарів шайби ще закидали Степанішев, Земченко, Юлдашев, Христюк. До речі, це була перша шайба Христюка у вищій лізі.

12 жовтня 1986 р. «Сокиль» — «Торпедо» — 7:4. Лише останні хвилини зустрічі принесли нове задоволення глядачам. Кияни поспішено зітхнули лише на 58-й хвилині, коли Давидов, здійснюючи стрімкий прохід, проявив ефектну шайбу. Крапку над «!» поставив Аліпов. У киян ще відзначилися Малков, Юлдашев — двічі, Шастін, Шахрай.

14 жовтня 1986 р. «Крига Рад» — «Сокиль» — 3:1. Кияни чинили гідний опір одному з лідерів і навіть першим відкрити рахунок (Степанішев), граючи у меншому складі. Ще до другої перерви захисник «Кригаль» Канарейкін поновив рівновагу, подививши у ворота від синької лінії. А в третьому періоді господарі майданчика перерали гостей.

16 жовтня 1986 р. «Салават Юлаєв» — «Сокиль» — 2:1. Обидві команди побили про безпеку своїх воріт, привівши час шайба перебувала в середній зоні. Першим закінчив розвідку «Сокиль», створивши кілька небезпечних моментів. А наприкінці періоду Куликов здійснив індивідуальний прохід і відкрив рахунок. У другому періоді елементарні тактичні помилки привели до двох голів у ворота Шундрова.

Стартував «Сокиль» невирізно, зазнавши двох поразок поспіль. Граючи то демонстрували яскраву, захоплюючу гру, як у зустрічах зі СКА, «Спартак», «Хіміком», то вели боротьбу в'яло, беззубо, як у поєдинках з «Трактором», ЦСКА, «Салаватом Юлаєвим». До активу можна записати 43 закинуті шайби (п'ятий показник), а пасив складає 46 пропущених. Найстабільнішою була трійка Аліпов — Голубович — Шастін, хоча у такому складі вона провела лише шість матчів. Після першого кола становище команди було таким:

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О
1. ЦСКА	11	0	0	60	20	22				
2. «Крига Рад»	7	1	3	44	29	15	8. «Трактор»	3	4	4
3. «Динамо» М	6	2	3	45	29	14	9. «Динамо» Р	4	2	5
4. СКА	6	1	4	42	38	13	10. «Салават Юлаєв»	3	1	7
5. «Хімік»	5	1	5	52	42	11	11. «Торпедо»	2	2	7
6. «Сокиль»	5	0	6	43	46	10	12. «Автомобиліст»	1	2	8
7. «Спартак»	4	2	5	28	33	10				4

II КОЛО

19 жовтня 1986 р. «Динамо» М — «Сокиль» — 6:5. Події на майданчику тримали глядачів у полоні. Стрімкі атаки, різноманітні кидки, блискуча гра воротарів — усе це захоплювало. Кияни справили добре враження в першому періоді. Вони тричі (Давидов — двічі, Аліпов) змусли капітулювати Москвінкіна. Однак, досягнувши переваги, зместили натиск, і москвичі шоразу наздоганяли їх, а за шість хвилин до закінчення зустрічі навіть вийшли вперед. У киян шайби ще закидали Юлдашев і Земченко.

23 жовтня 1986 р. «Сокиль» — «Салават Юлаєв» — 2:3. Непрємний соррири підліс «Сокиль» своїм прихильникам, ударче випроводж восьми днів проправши башкирському клубу. Шайби у «Сокола» на рахунок Васюніна і Голубовича.

26 жовтня 1986 р. «Сокиль» — «Крига Рад» — 3:3. Бурхливий, темпераментний гри «Сокола» суперники протиставили чіткі комбінації, граничну зосередженість в обороні. До 44-ї хвилини кияни вели в рахунок — 3:1 (Шастін, Голубович, Земченко), однак гості уникли поразки. «Сокиль» забову, нарешті, очко після чотирьох поразок поспіль.

4 листопада 1986 р. «Спартак» — «Сокиль» — 8:1. Господарі переважали в усіх елементах гри. Шайби, ніби з рогу достатку, спипались у ворота Шундрова. Гол престижку провів молодий нападальний киян Христюк.

8 листопада 1986 р. «Торпедо» — «Сокиль» — 6:3. Зустрічалися аутсайдерні. Глядачі чекали, що обидва суперники виявлять характер. Але бинцівські якості продемонстрували тільки автозаводці, які з самого початку застосували пресинг. Кияни лише в другому періоді дещо скоротили розрив. Шайби у гостей закинули Аліпов, Христюк і Куликов.

11 листопада 1986 р. «Сокиль» — «Динамо» Р — 3:2. Гра проходила у спокійному руслі до 7-ї хвилини, коли гості, скориставшись помилкою господарів, відкрити рахунок. Згодом Шастін відновив рівновагу. Ще дві стрімкі комбінації (шайби на рахунок Малкова) перервали майже місячну безвиправдану серію «Сокола».

15 листопада 1986 р. СКА — «Сокиль» — 1:2. Після другого періоду на табло світлилися «нулі». Суперники продемонстрували бойовий, азартний і жорсткий хокей. Потужним кидком рахунок відкрив Малков, а невдовзі Голубович подвоїв його.

19 листопада 1986 р. «Сокиль» — ЦСКА — 3:7. Технічний та комбінаційний гри чемпіонів кияни протиставили бойовий запал і майже до закінчення хвилин вели рівну боротьбу з тріамим суперником. Рахунок відкрив Юлдашев, армії відразу ж зрівняли його. Другий і третій періоди пройшли за переваги, хоч і незначної, москвичів. Випади виконавська

майстерність гостей принесла їм чергову перемогу. У киян ще дві шайби закинули Юлдашев і Степанншев.

22 листопада 1986 р. «Сокиля» — «Хімік» — 3:4. Матч для «Сокола» мав дуже важливе значення. У разі успіху кияни наздоганяли «Трактор» і впритул наблизжались до «Хіміка», і навіть нічия відводила від команди дамоклів меч перехідного турніру. Трічі наздоганяли кияни (Голубович, Горбушин, Куликов) суперника, але четверта погона виявилася невдалою.

25 листопада 1986 р. «Трактор» — «Сокиля» — 2:6. Шайки дії киянських форвардів поспішно ставили перед обороною челябінців складні завдання. У киян найкраще враження справили Малков і Степанншев. Перший закинув три шайби, а другий у всіх випадках асистував своєму центрофорвардові. Решта шайб «Сокола» на рахунок Шастіна, Юлдашева, Куликова.

28 листопада 1986 р. «Автомобіліст» — «Сокиля» — 3:5. Доля «Автомобіліста» вже вирішилася раніше — свердловчани мали грати у перехідному турнірі.

Матч був боївним, майже до останньої хвилини не можна було визначити його кінцевий результат. «Сокиля» добре зіграв у перших двох періодах, провівши п'ять «сухих» шайб. Особливо небезпечними його атаки були, коли на льоду з'являвся Малков, який записав на свій рахунок два голи. Решту шайб у киян закинули Ширяев, А. Сидоров, Юлдашев.

У другому колі в «Сокола» знову поразки чергувалися з перемогами. Прокро, що кияни поступалися не тільки визнаним дієрама, але й аутсайдерам. Ліше у двох заключних зустрічах команда демонструвала змістовну гру. Власне, ці перемоги дали змогу «Соколу» увійти до десятка кращих команд. Пропонуємо турнірну таблицю розіграшу після другого кола:

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О
1. ЦСКА	20	1	1	122-44	41	8	1	12	79-91	19
2. «Динамо» М	15	2	5	104-62	32	6	5	11	52-72	17
3. «Крила Рад»	11	4	7	75-60	26	10	4	12	68-85	16
4. СКА	10	5	7	81-69	25	11	3	11	66-83	17
5. «Хімік»	9	5	8	77-80	23	5	3	14	47-93	13
6. «Спартак» Р	8	4	9	74-92	22	3	4	15	57-103	10
7. «Динамо» Р	8	4	10	61-74	20	12	4	15	57-103	10

III коло

14 січня 1987 р. «Сокиля» — «Крила Рад» — 2:3. Господарі першими (Земченко) закинули шайбу, але врятувати перевагу їм не вдалося. Через сім хвилин киянські захисники «забули» у своїй зоні Кожевнікова. Надалі матч проходив у рівній боротьбі. До поразки киян призвела слабка реалізація слухних моментів у «Сокола» ще відзначається Давидов.

17 січня 1987 р. «Хімік» — «Сокиля» — 7:3. Гости ділили малоініціативно, холоднокровно спостерігаючи за тим, як суперник упевнено наблизьветься до перемоги. Навіть маючи чисельну перевагу протягом п'яти

хвилин, «Сокиля» не спромігся реалізувати її. Прокряк помилко принісся-дися киянські захисники Шарай та Кирик. У киян шайби закинули Шастін, Малков і Юлдашев.

20 січня 1987 р. ЦСКА — «Сокиля» — 7:4. «Сокиля» продемонстрував і самовідданість, і прагнення боротьби. Арміїці здійснили звичайний для себе стартовий спурт, і здавалося, що кінцева перемога не виглядає сумнівною. Та ось Земченко красавним пасом з глибини майданчика вивів на ударну позицію Степанншева — гол. На 44-й хвилині армієць Осипов заручує розв'яз у рахунок, а згодом відзначає Степанншев. Та дива не сталося — армієць Могильний встановлює остаточний результат. Це одна шайба у киян на рахунок Юлдашева.

23 січня 1987 р. «Сокиля» — «Динамо» Р — 2:1. Цю зустріч можна назвати матчем невикористаних можливостей. Виродовж двох періодів гравці обох команд могли прийняти десять разів вразити ціль, та шайба шоразу обминала ворота. Правда, похвалив заслужують голкіпери Шудров і Самойлов. На початку третього періоду Куликов чудовим пасом вивів уперед А. Сидорова, який не схибив. А за хвилину шайбу провів Рошин. Гости «розмовляли» рахунок, але не бійлись.

26 січня 1987 р. «Сокиля» — «Торпедо» — 7:4. Глядачі стали свідками цікавого видовища. Провівши кілька іскрометних комбінацій, Земченко — двічі та Давидов примусили капітулювати воротаря гостей Котомкіна. Торпедіні не залишилися в борю, скінтавши рахунок у другій 20-хвилиниці. Третій період пройшов з повною перевагою «Сокола». Відзначилися Шастін, Рошин, А. Сидоров, Малков.

28 січня 1987 р. «Трактор» — «Сокиля» — 1:0. Поєдинок був гострим і важким. Ніхто не хотів поступатися. Долго матчу вирішила єдина шайба. Хоча гости й прагнули зрівняти рахунок, та бракувало майстерності у завершальній стадії атак.

31 січня 1987 р. «Сокиля» — «Динамо» М — 4:7. Матч залишив подвійне враження. З одного боку, шайба опинялася у воротах однадцять разів, підкреслюючи цим вправність форвардів, а з другого — захисники обох команд і воротарі принеслися стількох помилок, що їх вистачило б на кілька зустрічей. Проправши перші два періоди, «Сокиля» ніби прокинувшись від сльозичи, продемонстрував змістовну гру в третій 20-хвилиниці. Шайби на рахунок Шастіна, Давидова — дві та Аліпова.

18 лютого 1987 р. «Спартак» — «Сокиля» — 7:3. Після двох періодів «Сокиля» вигравав 2:1. Спочатку відзначився Куликов, а потім чітку комбінацію завершив Рошин. Але на першій хвилині третього періоду шайба дівчи побувала до ворот Шуддрова. А після того як Курдін довів рахунок до 4:2 на користь господарів, «Сокиля» прийняв активні дії. У киян ще одна шайба на рахунок Малкова.

21 лютого 1987 р. «Сокиля» — СКА — 2:5. Долго зустрічі практично було вирішено на 34-й хвилині, коли Дроздецький з інтервалом у 20 секунд закинув дві шайби, довши рахунок до 4:1 на користь арміїці. У киян обидва голи на рахунок Юлдашева.

У третьому колі «Сокилі» спрямісія здобути лише дві перемогі і літню «осідаля» передостанню, дев'яту, сходячи в турнірній таблиці. Майже у кожному матчі киявські захисники грали з грубими помилками, даючи змогу суперникам без перешкод атакувати ворота. Бронзовий призер по-заминулого чемпіонату, наче підбитий птах, став падати униз.

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О				
1. ЦСКА	28	2	1	168	-61	58	6	«Спартак»	12	5	14	98	-89	29
2. «Динамо» М	22	2	7	143	-83	46	7	«Динамо»	11	5	16	91	-106	27
3. ЦСКА	16	6	11	125	-110	38	8	«Торпедо»	10	6	15	97	-119	26
4. «Хімік»	14	6	11	117	-122	34	9	«Сокилі»	11	1	19	106	-133	23
5. «Крига Рад»	14	5	12	98	-91	33	10	«Трактор»	8	5	19	65	-98	21

IV коло

24 лютого 1987 р. «Крига Рад» — «Сокилі» — 6:4. Зустріч із «Криль-цями» була програна вже у дебюті, коли Хмидов закинув посылку дві шайби. Знову грубо помилалися захисники. Не вичував товаришів і Шундров. У киян шайби закинули Горбушин, Малков, Куликов, В. Сидоров.

27 лютого 1987 р. «Сокилі» — «Хімік» — 1:3. Це була шоста підряд поразка «Сокола». Пропустивши у другому періоді дві шайби, кияни (Алінов) невдоволи сквиттали одну. В глядачів жерпіла надія, що господарі зуміють виправити становище. Від розгромної поразки «Сокилі» урятував Шундров.

2 березня 1987 р. «Сокилі» — ЦСКА — 2:12. Господарі чинили опір лише до 18-ї хвилини, а потім шайби буквально поспалися в їхні ворота. Арміїці дігли на радість як собі, так і глядачам, демонструючи високі зразки майстерності. Голи в киян провели А. Сидоров і Васюнин.

5 березня 1987 р. «Динамо» Р — «Сокилі» — 1:4. Кияни побудували гру на контратаках, які в їхньому виконанні виявилися грізною зброєю. Це дало змогу значно частіше загрозувати воротам. У першому періоді гості двічі результативно контратакували і повели в рахунок (Голубович, Степанішев). Прагнучи врятувати очко, динамівці посилили тиск, але наразилися на чергові випади суперників — спочатку Степанішев, а наприкінці зустрічі Давидов перекреслили надію «Динамо» на порятунок.

8 березня 1987 р. «Торпедо» — «Сокилі» — 3:2. Протягом матчу автозаводці на якусь невелику мить майже в усіх ірвових ситуаціях випереджали гостей. І хоч у заключному періоді перевага була на боці «Сокола», врятувати бодай очко йому не вдалося. У киян шайби на рахунок Малкова і Давидова.

10 березня 1987 р. «Сокилі» — «Трактор» — 2:5. Цим матчем «Сокилі» відставав для себе закінчення сезону на трето декладу кияни. Челябинцям перевага нічого не дала, але на відміну від киян вони виявили бійцівський характер, діючи з натхненням і завзятістю. За рахунок 0:5 «Сокилі» схамувало, провівши протягом трьох хвилин дві шайби (Земченко, Алінов). Але то був лише миттєвий спалах.

13 березня 1987 р. «Динамо» М — «Сокилі» — 3:2. Ще за дві хвилини до фінальної серії кияни вели — 2:1. Але вітримати перевагу не змог-

ли і в двадцять п'яте протягом сезону склали зброю. У гостей шайби закинули Земченко і Куликов.

16 березня 1987 р. «Сокилі» — «Спартак» — 5:5. За рахунок 1:4 у діях господарів з'явилися осмісненість і бажання показати, що вони все-таки дещо вміють. Матч закінчився справді бойовою нічиєю. Шайби в киян закинули Ботвинко — дві, Давидов, Малков і Ширяев.

19 березня 1987 р. ЦСКА — «Сокилі» — 4:2. Гра проходила в гострих обидільних атаках. Високу майстерність продемонстрували воротарі Черкас і Бруль. Щоправда, господарі дещо переважали гостей у перших двох періодах — 3:1. В останню 20-хвилинку команди обмінялися голами. У киян відзначилися Голубович і Земченко.

На жаль, і четверте коло «Сокилі» провів безвиповідально. Він набрав лише три очки в дев'яти зустрічах. Киянам явно не вистачало тих якостей, якими вони відзначалися у минулі роки, — бойового настрою, вміння вести безкомпромісний силову боротьбу, дужких зусиль усіх гравців у найвідповідальніші моменти зустрічі. Пропонуємо підсумкову таблицю чемпіонату СРСР:

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О				
1. ЦСКА	36	2	2	223	-80	74	6	«Спартак»	16	8	16	131	-120	40
2. «Динамо» М	28	4	8	174	-107	60	7	«Динамо»	14	5	21	117	-132	33
3. ЦСКА	21	7	12	154	-134	49	8	«Торпедо»	12	7	21	118	-155	36
4. «Крига Рад»	17	8	15	126	-118	42	9	«Сокилі»	12	2	25	130	-175	26
5. «Хімік»	16	9	15	142	-154	41	10	«Трактор»	9	7	24	84	-132	25

Перехідні зустрічі

17 квітня 1987 р. «Торпедо» (Усть-Каменогорськ) — «Сокилі» — 4:5. Матч характеризувався надзвичайною напруженістю. Перед заключною 20-хвилиною торпедівці вели — 4:3. Але вища виконавська майстерність киян далася взнаки — вони зуміли за п'ять секунд до фінальної серії врятувати перемогу. У «Сокола» відзначилися Куликов — двічі, Юлдашев, Наріманов і Шастін.

19 квітня 1987 р. «Торпедо» (Усть-Каменогорськ) — «Сокилі» — 5:11. Автозаводців вистачило лише на першу 20-хвилинку. Домо зустрічі було вирішено в другому періоді, коли гості відірвалися на три шайби. А закінчення 20-хвилинка пройшла за явною перевагою киян, у яких відзначилися: Юлдашев — двічі, Ботвинко, Шастін — тричі, Давидов, Алінов, Куликов, Степанішев, Горбушин.

23 квітня 1987 р. «Сокилі» — «Торпедо» (Усть-Каменогорськ) — 13:5. Упродовж усієї зустрічі «Сокилі» диктували умови. Господарі переважали в усіх компонентах гри, ще раз довели, що різниця в класі між аутсайдерами вищої ліги і лідерами першої досить відчутна. У киян шайби провели Рошнін — дві, Степанішев, Юлдашев — дві, Земченко — дві, Малков — дві, Васюнин, Куликов, Наріманов — дві.

У СКЛАДІ КОМАНДИ КИЄВА

У минулому сезоні тренери «Сокола» використали в іграх чемпіонату СРСР 30 хокеїстів. Більша кількість гравців виходила на майданчик лише в складі чемпіона країни — ЦСКА. Пропонуємо показники хокеїстів «Сокола», які брали участь у матчах минулої першості, за всі роки виступів у вищій лізі (1 — кількість ігор; Ш — закінчених шайб; П — результати вивних передач; ШХ — штрафних хвилин; у дужках після цифр — загальні показники, якщо спортсмен виступав за іншу команду):

Нападочі	I		II		III		ШХ	
	Ігор	Шайб	Ігор	Шайб	Ігор	Шайб	Ігор	Шайб
Е. Дінов	(1965)	41	11	5	8	2		
В. Ботвиньо	(1964)	6	2	—	98(164)			
В. Голубович	(1954)	297(452)	71(113)	78(124)	98(164)			
С. Давидов	(1957)	387	76	93	86			
С. Земченко	(1961)	285	14	41	144			
О. Куликов	(1955)	256(344)	63(94)	63(97)	67(89)			
П. Малков	(1960)	79(112)	30(45)	23(29)	40(68)			
А. Найдя	(1965)	34	93(136)	2	12			
М. Нардіманов	(1958)	281(381)	93(136)	67(97)	140(197)			
А. Овчинников	(1961)	252	44	32	20(30)			
Е. Родін	(1962)	66(102)	12(16)	6(8)	130			
А. Сидоров	(1969)	18	4	3	4			
А. О. Снянков	(1965)	63	7	71	14			
А. Станішев	(1961)	255	70	71	91			
Д. Хвостів	(1969)	24	3	3	4			
Е. Шастів	(1960)	289	122	60	199			
Р. Юлдашев	(1961)	120(208)	53(86)	22(34)	44(70)			
Захисники								
В. Бут	(1965)	14	—	—	2			
О. Васюлін	(1959)	132	10	30	121			
О. Голінич	(1970)	9	—	1	2			
С. Горбушин	(1956)	370	41	56	262			
А. Довіка	(1960)	163	14	13	150			
В. Кернк	(1967)	11	—	1	12			
О. Лосєтєв	(1966)	18	—	—	12			
В. Сидоров	(1956)	260	17	15	216			
В. Шахрай	(1965)	38	1	5	46			
В. Ширяєв	(1968)	230	18	30	122			
Воротарі								
Е. Вруль	(1968)	13	27	—	—			
О. Васильєв	(1964)	44	90	—	6			
Ю. Шурдлов	(1956)	325	979	—	20			

25 БОМБАРДИРІВ

У списку кращих бомбардирів киявських хокейних команд «Динамо» і «Сокол» з кожним сезоном усе відчутніше стає перевага найкращих гравців вищої ліги. Так, серед 25 найкращих майстрів кючки 19 предствавників «Сокол». Серед них і три захисники — С. Горбушин, М. Дадігін і О. Мещенков. Після минулого сезону лави снайперів киявського хокею поповнив П. Малков. У таблиці: 1 — роки виступів, 2 — кількість сезонів, 3 — кількість закінчених шайб.

І	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1. С. Давидов	1978—1987	9	137	14	Ю. Потєхов	1966—1970	4	46																
2. Е. Шастів	1990—1987	8	122	13	А. Овчинников	1980—1987	7	44																
3. А. Дінов	1973—1985	7	96	16	В. Прохорєв	1965—1969	4	44																
4. С. М. Нардіманов	1980—1987	7	93	17	С. Горбушин	1978—1987	4	41																
5. С. Земченко	1980—1987	7	76	18	Г. Тушкін	1965—1969	4	39																
6. В. Голубович	1980—1987	7	71	19	Г. Юдін	1980—1985	3	30																
7. А. Сєдлавінцев	1981—1987	6	70	20	А. Зємко	1980—1985	3	30																
8. О. Кернк	1978—1985	6	66	21	П. Малков	1985—1987	2	30																
9. О. Куликов	1981—1987	6	62	22	О. Голємбіовський	1985—1970	5	29																
10. С. Сєдєбряков	1965—1970	5	53	23	А. Давидов	1965—1970	5	29																
11. Р. Юлдашев	1984—1987	3	53	24	М. Дадігін	1978—1981	3	28																
12. В. Баєшов	1978—1981	3	51	25	О. Мещєнков	1978—1986	6	27																
13. В. Сєбірко	1978—1982	4	49																					

НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

ПЕРШІ — В ЄВРОПІ, ДРУГІ — У СВІТІ

Черговий чемпіонат світу і Європи приймала столиця Австрії Відень. Змагання, які і в попередні роки, дилигоса, по суті, на два турніри. Після першого з них, коли команди по одному разу зустрілися одна з одною, визначився чемпіон континенту, а на заключному етапі в короткотривалому міні-турнірі четверка найкращіших, розпочавши з нуля, розіграла медалі світової першості. Ось як розвивалися події на цьому форумі найсильніших хокеїстів планети.

Чемпіонат Європи

Перший тур. СРСР — Швейцарія — 13:5 (шайби в радянській команді закинули Бяков, Камєнський — три, Хомутов — дві, Семєк, Крутов — три, Стариков, Макаров, Гусаров), Швеція — ФРН — 3:0, ЧССР — Фінляндія — 5:2, Канада — США — 3:1.

Після першого туру радянські хокеїсти захопили лідерство в континентальній першості. Долою стартового матчу було вирішено вже в першому періоді, коли у ворота швейцарців влетіло шість шайб. Надаті наші майстри результативно атакували, мало дбаючи про безпеку власних воріт.

Другий тур. СРСР — ФРН — 7:0 (Стариков, Бяков — дві, Даріонов — дві, Хмільов, Макаров), Швеція — США 6:2, ЧССР — Канада — 1:1, Фінляндія — Швейцарія — 3:2.

Головний матч цього туру — поєдинок чехословацьких і канадських хокеїстів. Першим з них важливо було довести, що після провалу на московському чемпіонаті вони зуміли відновити психологічну стійкість і знову готові боротися за найвищі нагороди. Вони вели в рахунок протигом третього періоду, але на останніх секундах матчу канадцям удалося закинути шайбу у відповідь.

Шодо наших хокеїстів, то вони досить легко подолали західнонімецьких спортсменів, які чинили опір лише в першій третині зустрічі.

Третій тур. СРСР — США — 11:2 (Семенов — дві, Крутов — дві, Светлов — три, Васильев, Касатонов, Каменський, Биков), Фінляндія — ФРН — 1:3, Канада — Швейцарія — 6:1, ЧССР — Швеція — 3:2.

У матчі радянських і американських хокеїстів на майданчику домінували наші майстри, які вже в першому періоді закинули п'ять шайб. Цей матч нешов у залік континентальної першості. Тому збірну СРСР зуміли наздогнати чехословацькі хокеїсти, які перемогли шведів. Уже на перших хвилинах другого періоду збірна ЧССР веде з рахунком 3:0, але її суперники спромоглися повернути хід поділки на свою користь, закинувши дві шайби, могли й врятувати нічию, але чехословацьку команду виручив воротар Лашек.

Четвертий тур. Канада — ФРН — 3:5, Швеція — Швейцарія — 12:1, Фінляндія — США — 5:2, СРСР — ЧССР — 6:1 (Фетісов — дві, Ларионов, Стариков, Касатонов, Биков).

Відчуваюся, що спортсмени Чехословащини багато сил витратили в матчі попереднього туру. Вони не могли чинити гідного опору сильним радянським майстрам, серед яких виділялися перші дві ланки. Наші хокеїсти знову продемонстрували уміння використовувати гру в чисельній більшості. Після трьох пропущених у другому періоді шайб тренера збірної ЧССР вирішили замінити воротаря — замість Гашека на льоду з'явився Шиндел, але й у його ворота наші хлопці провели три голи.

П'ятий тур. СРСР — Фінляндія — 4:0 (Касатонов, Крутов, Ларионов, Светлов), США — ФРН — 6:4, ЧССР — Швейцарія — 5:2, Швеція — Канада — 4:3.

Знову радянські хокеїсти не змогли відкрити рахунок закинутим шайбам у першому періоді. Зробити це вдалося в другій третині матчу. Перемогли наших майстрів знову забезпечила ударна ланка.

Високою напрутою відзначався матч між збірними Швеції та Канади. Не обійшлося і без заміни воротаря на шостою польового гравця на фінішній поділці, але шведи вистояли і зберегли мінімальну перевагу.

Шостий тур. Фінляндія — Швеція — 4:1, СРСР — Канада — 3:2 (Каменський, Макаров, Крутов), ЧССР — ФРН — 5:2, США — Швейцарія — 6:3.

Для наших хокеїстів гра п'ятого туру практично нічого не вирішувала. Однак матч з канадцами вони провели зібрано, вярвавши перемогу за чотирі хвилини до фінальної серії.

Сьомий тур. Канада — Фінляндія — 7:2, СРСР — Швеція — 4:2 (Стариков, Крутов, Светлов, Макаров), ФРН — Швейцарія — 4:3, ЧССР — США — 4:0.

Останній матч закінчився з рахунком 4:2, але допінг-аналіз, проведений після гри, показав, що американець Дінг вживав допінг. Тому шайби, закинуті збіркою США, було анульовано.

Радянські хокеїсти знову грали на повну потужність, хоча й виступали вже в ранні етапі чемпіонату Європи.

Цей етап турніру завершувався в нервовій обстановці, спричиненій протестом збіркою Фінляндії, керівники якої заперечували проти участі

в чемпіонаті у складі збіркою ФРН хокеїста Сікори. Спочатку деякі результати було анульовано, потім справа передано до віденського суду. Зрештою, все стало на свої місця.

Підсумкова турнірна таблиця чемпіонату Європи має такий вигляд (команди провели по п'ять ігор):

	В Н П Ш О					В Н П Ш О				
	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О
1. СРСР	5	0	0	34	8	4	0	3	20	12
2. ЧССР	4	0	1	19	14	8	2	0	3	9
3. Фінляндія	2	0	3	10	15	4	0	0	5	13
										37
										0

Чемпіонами Європи стали радянські хокеїсти Євген Белошейкін, Олександр Касатонов, Вячеслав Фетісов, Сергій Стариков, Ігор Ларионов, Олександр Гусаров, Зінегула Відялетдінов, Сергій Макаров, Ігор Стефанов, Володимир Крутов, Андрій Холтутов, Вячеслав Биков, Валерій Каменський, Сергій Светлов, Анастолій Семенов, Михайло Варяков, Михайло Васильєв, Олександр Семак, Юрій Хмільов, Василь Первушін, Сергій Пряхін. Тренери — Віктор Тихонов і Володимир Юрзюнов.

З урахуванням матчів збірних Канади і США підсумкова таблиця після першого етапу набула такого вигляду (команди провели по сім ігор):

	В Н П Ш О					В Н П Ш О				
	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О
1. СРСР	7	0	0	48	12	14	5	0	4	18
2. ЧССР	5	1	0	24	15	11	6	0	4	17
3. Швеція	4	0	1	30	17	9	2	0	5	19
4. Канада	3	1	3	25	17	7	8	0	7	17

Зіставляючи дві таблиці, неважко помітити різницю в становищі команд. Так, збірна Швеції, майбутній чемпіон світу, не змогла здобути медальні європейської першості, але вдала гра з канадцами й американцями гарантувала шведом місце в четвірці найсильніших.

Щодо фінських спортсменів, які зуміли завоювати бронзову медаль чемпіонату континенту, то подальша їхня доля цілком залежала від них самих. Але після вдалої гри з одвічними суперниками — шведами — вони слабо провели вирішальний поєдинок з канадською збіркою.

І ще одне випаде у вічі, коли дивитися на підсумкову турнірну таблицю після першого етапу, — радянських і канадських хокеїстів розділяють сім очок. Але короткотривалі відрізки турніру вони розпочали на рівних, з нуля. Чи справедливо це? А три поразки шведів? Хіба відчай вони про чемпіонський рівень?

Для збіркою Радянського Союзу чемпіонат Європи у Відні став 31-м турніром континентальної першості. Наші хокеїсти 25 разів здобували золоті, чотири рази — срібні й двічі — бронзові медалі. А всього чемпіонат Європи розігрувався 62 рази. Крім радянських майстрів, першість здобували хокеїсти ще восьми країн: Чехословацьчини — 15 разів, Швеції — 9, Англії та Швейцарії — по 4, Німеччини — 2, Бельгії, Франції та Австрії — по 1 разу. Пропонуємо таблицю призерів усіх чемпіонатів Європи:

Рік	Місце чемпіонату	Чемпіон	Друге місце	Третє місце
1910	Дес-Авані	Англія	Німеччина	Бельгія
1911	Берлін	Чехія	Німеччина	Бельгія
1912	Прага	Бельгія	Німеччина	Австрія
1913	Мюнхен	Чехія	Німеччина	Німеччина
1914	Берлін	Чехія	Німеччина	Бельгія
1921	Стокгольм	Чехословацька	Чехословацька	—
1922	Санкт-Моріц	Франція	Франція	Швейцарія
1923	Алтверген	Чехословацька	Австрія	Бельгія
1924	Мілан	Чехословацька	Австрія	Австрія
1925	Штрессе-Глессо	Швейцарія	Бельгія	Німеччина
1926	Давос	Австрія	Польща	Австрія
1927	Вільд	Чехословацька	Польща	Австрія
1928	Санкт-Моріц	Чехословацька	Німеччина	Чехословацька
1929	Булдешут	Німеччина	Швейцарія	Польща
1930	Берлін	Австрія	Швейцарія	Швейцарія
1931	Крпінгін	—	—	—
1932	Берлін	Швейцарія	Австрія	Швейцарія
1933	Прага	Чехословацька	Австрія	Швейцарія
1934	Мілан	Німеччина	Німеччина	Чехословацька
1935	Давос	Швейцарія	Англія	Чехословацька
1936	Дармшт-Партекірхен	Англія	Чехословацька	Швейцарія
1937	Лондон	Англія	Чехословацька	Німеччина
1938	Прага	—	—	—
1939	Базель	Швейцарія	Чехословацька	Німеччина
1947	Прага	Чехословацька	Швейцарія	Німеччина
1948	Санкт-Моріц	Чехословацька	Швейцарія	Австрія
1949	Стокгольм	Чехословацька	Швейцарія	Швейцарія
1950	Лондон	—	—	—
1951	Париж	Швейцарія	Англія	Норвегія
1952	Осло	Швейцарія	Чехословацька	Швейцарія
1953	Базель	Швейцарія	ФРН	Швейцарія
1954	Стокгольм	СРСР	Швейцарія	Чехословацька
1955	Крефельд	СРСР	Чехословацька	Швейцарія
1956	Кортіна-д'Ампеццо	СРСР	Швейцарія	Чехословацька
1957	Москва	Швейцарія	СРСР	Чехословацька
1958	Осло	СРСР	Чехословацька	Швейцарія
1959	Прага	СРСР	Чехословацька	Швейцарія
1960	Саме-Беллі	СРСР	Чехословацька	Швейцарія
1961	Женева, Лозанна	СРСР	Фінляндія	Норвегія
1962	Колорадо-Спрінгс	Швейцарія	Фінляндія	ЧССР
1963	Стокгольм	СРСР	Швейцарія	ЧССР
1964	Інсбрук	СРСР	ЧССР	Швейцарія
1965	Тампере	СРСР	ЧССР	Швейцарія
1966	Людзіана	СРСР	ЧССР	ЧССР
1967	Вільд	СРСР	ЧССР	Швейцарія
1968	Тренбольш	СРСР	Швейцарія	ЧССР
1969	Стокгольм	СРСР	Швейцарія	ЧССР
1970	Стокгольм	СРСР	СРСР	Швейцарія
1971	Берн, Женева	СРСР	СРСР	Швейцарія
1972	Прага	СРСР	СРСР	ЧССР
1973	Москва	СРСР	Швейцарія	ЧССР
1974	Хельсінкі	СРСР	ЧССР	Швейцарія
1975	Мюнхен	СРСР	ЧССР	Швейцарія
1976	Катовіце	СРСР	Швейцарія	СРСР
1977	Вільд	СРСР	Швейцарія	СРСР
1978	Прага	СРСР	ЧССР	Швейцарія
1979	Москва	СРСР	ЧССР	Швейцарія

1981	Стокгольм, Гетеборг	СРСР	Швейцарія	ЧССР
1982	Хельсінкі, Тампере	СРСР	Швейцарія	ЧССР
1983	Доссельдорф	СРСР	ЧССР	Швейцарія
1985	Прага	СРСР	ЧССР	Фінляндія
1986	Москва	СРСР	Швейцарія	Фінляндія
1987	Вільд	СРСР	ЧССР	Фінляндія

Перший тур фіналу: За 1-4-е місця: СРСР — Канада — 0:0, ЧССР — Швейцарія — 3:3, за 5-8-е місця: ФРН — Швейцарія — 8:1, Фінляндія — США — 6:4.

Після тренуни зіграних матчів швидкоплинного фінального турніру всі чотирі команди заглиглися в оманковій ситуації. Про гру СРСР — Канада найкраще сказати словами фахівців. «Це була найдисциплінованіша гра за всі часи, проведена північноамериканської командою проти радянської», — заявив менеджер клубу «Міннеота Норт Старз» Д. Ненні. На-ставник збірної СРСР В. Тихонов дещо конкретизував цю думку: «Канадську оборону було дуже важко проїти. Але і канадцям було не легше перебороти нашу. Думало, обидві команди боялися контратак».

Лише на останніх секундах матчу врятувалися від поразки шведи. Було від чого сумувати чехословацьким хокеїстам — уже вдарте на цьому турнірі вони виступили з рук перемому на фініші матчу. Якшо врячене око в рідні з канадцами на першому етапі мало що вирівнювало, то впрата у фіналі суттєво виплинула на розподіл нагород святової першості.

Другий тур фіналу. За 1-4-е місця: ЧССР — Канада — 4:2, СРСР — Швейцарія — 2:2 (Крутов — дві); за 5-8-е місця: Фінляндія — Швейцарія — 7:4, США — ФРН — 6:3.

Радянська команда перервала своїх суперників у всіх компонентах хокейної гри. Здавалось, що солідна перевага принесе таку потрібну перемогу, ще за півтори хвилини до закінчення матчу збірна СРСР веда в рахунку — 2:1. Але шведи знову продемонстрували велику силу волі і зумили закінчити шибку, що принесла їм ще одну нічию і шанси на здобуття золотих медалей.

Радянських мотельєв хокею найбільше хвилювало те, що канадці врятали будь-яку надію завойовати найкращі народоді. А саме від їхньої гри зі шведами багато в чому залежала доля й радянської збірної. Третій тур фіналу. За 1-4-е місця: Швейцарія — Канада — 9:0, СРСР — ЧССР — 2:1 (Крутов, Стєгльнов); за 5-8-е місця: США — Швейцарія — 7:4, ФРН — Фінляндія — 2:2.

Поведінку канадських хокеїстів, які в своєму останньому матчі програли збірній Швейції — 0:9, спортивною не назвеш аж ніяк. Тепер збірній СРСР для здобуття золотих медалей необхідна була перемога з різницею в десять шайб. І це в матчі з командою ЧССР, яка ще сама могла стати чемпіоном.

Рахунок шайбам у вирішальному матчі відкрив чехословацький хокеїст. Це ставало в середній першоту періоду. Мінімальна перевага вистовувала граєві і тренерів збірної ЧССР, тому свою увагу вони зосредили на обороні власних воріт. Ще за сім хвилин до закінчення матчу

Вони почувалися чемпіонами світу, аж поки Крутов не зрівняв рахунок, а ще через дві хвилини Стельнов закинув переможну шайбу. Переможною вона виявилася і для шведів, бо такий перобіг поєдинку давніх суперників їх цілком влаштував.

Так, не зазнавши на турнірі жодної поразки, збірна Радянського Союзу завоювала титул чемпіона Європи, але втратила звання найсильнішої команди світу.

Підсумкова таблиця чемпіонату світу 1987 р. має такий вигляд (перші чотири команди провели по три гри, другій четверті зараховано результати всіх десяти зустрічей):

	В Н П Ш			О	В Н П Ш			О
	1	2	0		1	4	32-34	
1. Швеція	1	2	0	4	5	1	4	32-34
2. СРСР	1	2	0	4	4	1	5	31-37
3. ЧССР	1	1	1	3	4	0	6	36-49
4. Канада	0	1	2	2-13	1	0	10	26-71

Збірна Швеції вчетверте здобула звання чемпіона світу. До цього шведи вигравали золоті медалі в 1953, 1957 і 1962 рр. А найкращіше найсильнішими на планеті ставали збірні СРСР — 20 і Канади — 19 разів. Шість разів вершина пікорювалась чехословацьким хокеїстам, двічі — американським, один раз — англійським. А повний список призерів світових чемпіонатів має такий вигляд:

Рік	Місце чемпіонату	Чемпіон	Друге місце	Третє місце
1920	Антверпен	Канада	США	Чехословацьчина
1924	Шамоні	Канада	США	Англія
1928	Саянт-Морік	Канада	Швеція	Швейцарія
1930	Шамоні	Канада	Німеччина	Швейцарія
1931	Крїмлін	Канада	США	Австрія
1932	Лейк-Плейсід	Канада	США	Німеччина
1933	Прага	США	Канада	Чехословацьчина
1934	Мілан	Канада	США	Німеччина
1935	Давос	Канада	Швейцарія	Англія
1936	Гармїш-Партенкірхен	Канада	Канада	США
1937	Лондон	Канада	Англія	Швейцарія
1938	Прага	Канада	Англія	Чехословацьчина
1939	Базель, Цюрих	Канада	Швеція	Швейцарія
1947	Прага	Чехословацьчина	США	Швейцарія
1948	Санкт-Морік	Канада	Чехословацьчина	Австрія
1949	Стокгольм	Канада	США	Швейцарія
1950	Лондон	Канада	США	Швейцарія
1951	Париж	Канада	США	Швеція
1952	Осло	Швеція	ФРН	Швейцарія
1953	Базель, Цюрих	СРСР	Канада	Швеція
1954	Стокгольм	СРСР	США	Чехословацьчина
1955	Крефельд	Канада	СРСР	Канада
1956	Кортіна-д'Ампеццо	СРСР	СРСР	Чехословацьчина
1957	Москва	Швеція	СРСР	Чехословацьчина
1958	Осло	Канада	СРСР	Швеція
1959	Прага	Канада	СРСР	Чехословацьчина
1960	Скьяв-Веллі	США	СРСР	СРСР
1961	Женева, Лозанна	Канада	Канада	СРСР
1962	Колорад-Спрінгс	Швеція	США	США
1963	Стокгольм	СРСР	СРСР	США
1964	Інсбрук	СРСР	СРСР	ЧССР

1965 Тампере СРСР

1966 Любляна СРСР

1967 Вігень СРСР

1968 Гренобль СРСР

1969 Стокгольм СРСР

1970 Стокгольм СРСР

1971 Берн, Женева СРСР

1972 Прага СРСР

1973 Москва СРСР

1974 Хельсінкі СРСР

1975 Мюнхен, Дюссельдорф СРСР

1976 Катвінше СРСР

1977 Вільнь СРСР

1978 Прага СРСР

1979 Москва СРСР

1981 Стокгольм, Гетеборг СРСР

1982 Хельсінкі, Тампере СРСР

1983 Дюссельдорф, СРСР

1984 Дортмунд, Мюнхен СРСР

1985 Прага ЧССР

1986 Москва ЧССР

1987 Вігень Швейцарія

Кращі гравці чемпіонату. Директорат Міжнародної федерації хокею (ІІХФ) за традицією назвав трьох кращих гравців першості. Це воротар Д. Ганек (ЧССР), захисник К. Хартсбург (Канада) і нападочий В. Крутов (СРСР). Кращих гравців чемпіонату названо в 32-й раз (уперше — в 1954 р.). І лише в чотирьох випадках серед лауреатів не було радянських майстрів. Повний список кращих хокеїстів має такий вигляд:

Рік	Воротарі	Захисники	Нападочі
1954	Локкарт (Канада)	Оберг (Швеція)	Бобров (СРСР)
1955	Равазіо (США)	Гут (Чехословацьчина)	Уоррік (Канада)
1956	Айкога (США)	Сологубов (СРСР)	Маккензі (Канада)
1957	Страка (Чехословацьчина)	Сологубов (СРСР)	Юханссон-Тумба (Швеція)
1958	Надхалд (Чехословацьчина)	Рейнбоу (СРСР)	Варенссон (Канада)
1959	Пучков (СРСР)	Даміранд (Канада)	Кріпї (США)
1960	Маккарт (США)	Сологубов (СРСР)	Нільсон (Швеція)
1961	Мартіт (Канада)	Трейубов (СРСР)	Бубнік (СРСР)
1962	Херлут (Швеція)	Мелачі (США)	Тумба (Швеція)
1963	Мартіт (Канада)	Столді (Швеція)	Влак (СРСР)
1964	Мартіт (Канада)	Тікал (СРСР)	Б. Майоров (СРСР)
1965	Дзурґіда (ЧССР)	Рейнбоу (СРСР)	Старшинов (СРСР)
1966	Мартіт (Канада)	Давидов (СРСР)	Локтев (СРСР)
1967	Ветцель (США)	Хорешовскі (ЧССР)	Фіров (СРСР)
1968	Вродерік (Канада)	Сухі (ЧССР)	Стернер (Швейцарія)
1969	Холмквіст (Швеція)	Свенбергер (Швейцарія)	Мальдер (СРСР)
1970	Іонен (Фінляндія)	Сухі (ЧССР)	Фіров (СРСР)
1971	Холчечек (ЧССР)	Коккега (Фінляндія)	Мальдер (СРСР)
1972	Валтонен (Фінляндія)	Полшіня (ЧССР)	Майлов (СРСР)
1973	Холчечек (ЧССР)	Васільєв (СРСР)	Михайлов (СРСР)
1974	Третак (СРСР)	Піоберг (Швеція)	Недоманскі
1975	Холчечек (ЧССР)	Мар'ямкі (Фінляндія)	Якушев (СРСР)
1976	Холчечек (ЧССР)	Вайтін (Швеція)	Харламов (СРСР)
1977	Холчечек (ЧССР)	Васильєв (СРСР)	Будяков (СРСР)
1978	Холчечек (ЧССР)	Фетисов (СРСР)	Діоні (Канада)
1979	Холчечек (СРСР)	Васильєв (СРСР)	Михайлов (СРСР)
		Будка (ЧССР)	Пейман (Канада)
			Макаров (СРСР)

1981 Третяк (СРСР)	Робінсон (Канада)	Мальцев (СРСР)
1982 Крайк (СРСР)	Фетсов (СРСР)	Шадлов (СРСР)
1983 Третяк (СРСР)	Касатонова (СРСР)	Лала (ЧССР)
1985 Крайк (СРСР)	Макаров (СРСР)	Макаров (СРСР)
1986 Діндмарк (Швейцарія)	Фетсов (СРСР)	Крутов (СРСР)
1987 Гашек (ЧССР)	Хартбурґ (Канада)	Крутов (СРСР)

Символічна збірна журналістів. Ця своєрідна класифікація часто задежить від того, де проводиться чемпіонат. Скажімо, минулий проходив у Відні. Серед акредитованих журналістів було чимало представників органів інформації ФРН, адже Австрія — близький сусід цієї держави. Тому й не дивно, що до шістки кращих, на думку журналістів, хокеїстів чемпіонату потрапили одразу має такий вигляд: воротар Гашек (ЧССР), захисники Кисслінґ (ФРН) і Фетсов (СРСР), нападочі Макаров (СРСР), Тручка (ФРН) і Крутов (СРСР).

Цікаво, що до трійки директорату і шістки журналістів не увійшов жоден гравець збірної Швейцарії — нового чемпіона.

Кращі бомбардири. Найвлучнішим за системою «гол плюс пас» став Володимир Крутов (СРСР) — 15 очок (11+4), на одне очко відстає його партнер С. Макаров — 14 (4+10) очок. Даді розмістивсь І. Ларіонов (СРСР) — 12 (4+8), Г. Тручка (ФРН) — 12 (3+9), В. Биков (СРСР) — 11 (5+6), В. О. Густавсон (Швейцарія) — 11 (3+8) очок. До десятки найвлучніших хокеїстів чемпіонату увійшов також захисник радянської збірної В. Фетсов — 10 (2+8) очок.

На світових першостях радянська команда провела 292 гри з найбільшми збірними 17 країн. Шайба О. Касатонова, закинута в другу періоді матчу СРСР — США, виявилася двотисячною для радянської збірної на чемпіонатах світу. Таблиця зустрічей команд СРСР зі збірними інших країн на Олімпійських іграх і чемпіонатах світу має такий вигляд:

	І В Н П Ш			І В Н П Ш						
	І	В	Н	П	Ш	І	В	Н	П	Ш
1. Швеція	51	39	7	5	254	104	4	4	0	44-5
2. ЧССР	50	31	8	11	195	119	4	0	0	38-4
3. Фінляндія	40	40	0	0	305	65	2	2	0	32-0
4. Канада	35	27	2	0	164	75	2	2	0	27-5
5. США	31	29	0	2	242	65	3	3	0	25-4
6. ФРН	27	27	0	0	246	32	1	1	0	19-1
7. Польща	19	18	0	1	199	28	1	1	0	18-1
8. НДР	15	16	0	0	135	9	1	1	0	9-1
9. Швейцарія	7	7	0	0	73	14	1	0	0	9-1

Разом 292-250 17 25 2025-533

НА ПРИЗ ГАЗЕТИ

Приз «Известий» за двадцять років свого існування завжди доброї слави. Ділячись своїми враженнями про нього, капітан чехословацької збірної Душан Пашек зазначає: «Вражає гарна, дружня атмосфера «Призу «Известий». Немає тут якоїсь особливої злості, хоча виграти ці змагання, завоювати прекрасний приз мріє, очевидно, кожний».

На змагання 1986 р. у Москві зібралися найсильніші команди світу:

ЧССР, СРСР, Швеції, Фінляндії, Канади. На старці турніру радянська збірна зустрілася з хокеїстами Канади і впевнено перемогла — 5:1. Того ж дня шведи перервали чехословацьких спортсменів — 2:1.

Валлий початок, очевидно, присклав пильність хокеїстів збірної СРСР перед матчем з фіннами, у складі яких було десять новобранців. Проте стала сенсація: з рахунком 2:3 наші хокеїсти поступились команді Сумі, яка чітко захищалася і безбачливо контратакувала. На цьому несподіванки другого ітретього дня не закінчилися. Могла канадська команда також несподівано завдала поразки срібному призерові останньої світової першості — «Тре крунур» — 6:4.

Реальні перспективи на перемогу в турнірі одержали фінські хокеїсти після нічий з збіроною ЧССР — 5:5. У них загальну символічно викликав страж воріт — Х. Кампірі.

Надалі радянські хокеїсти впевнено перервали шведів — 6:0, а також збірому ЧССР — 1:0. Щодо фіннів, то вони занаяти недач у зустрічах з «Тре крунур» — 0:2 та канадцами — 2:3 і посіли останнє місце.

Призером було влучено нагородити, вичтовчені умільцями виробничого об'єднання «Іжель». Пам'ятними подарунками з нагоди 20-літнього ювілею турніру відзначено Федерацію хокею СРСР і редакцію газети «Известия». Пропонуємо підсумкову турнірну таблицю (команди провели по 4 гри):

	В	Н	П	Ш	О
1. СРСР	3	0	1	14-4	6
2. Канада	0	0	2	11-5	4
3. Швеція	2	0	2	8-13	4
4. ЧССР	1	1	2	10-9	3
5. Фінляндія	1	1	2	10-12	3

ТРАДИЦІЙНА ПЕРЕМОГА

Турнір дружніх збірних у Ленінграді стартував у 13-й раз. Приз газети «Ленінградская правда» виборювали команди СРСР, ЧССР, ФРН, США, Швеції та Фінляндії. Наші спортсмени (тренери В. Шидлов та І. Тузік) рівно провели турнір і набрали максимальну кількість очок. Спочатку вони поділяли другі збірні ФРН — 4:3 і США — 3:2, а потім команди Фінляндії — 8:2 і Швеції — 4:0. У вирішальній зустрічі зі збіроною ЧССР радянські хокеїсти здобули перемогу — 3:0.

Кращими гравцями турніру названі воротар Хоппе (ФРН), захисник Ржевнічек (ЧССР) і нападочий Варнаков (СРСР).

Друга збірна СРСР виступала в такому складі: воротарі Черкас (СКА Л), Іванников (СКА Св); захисники Смирнов («Хімік»), Євдокимов, Шендєв (обидва — СКА Л), Тригорев («Динамо Р»), Попихін, Миклуліч (обидва — «Динамо М»), Тюріков («Спартак»), Ширяєв («Совет»), нападочі Волгін, Шипіцин (обидва — «Спартак»), Бордєвський, Дюмакін, Антипов, Леонов, Зубрильцев (усі — «Динамо М»), Горшков, Торієв, Варнаков (усі — «Торпедо Р»), Власов, Оліпнов (обидва — СКА Л). Пропонуємо підсумкову таблицю турніру (команди провели по 5 ігор):

1. СРСР	5	0	0	23-7	10	4	Швеція	2	0	3	13-24	4
2. ЧССР	3	0	2	15-12	6	5	США	1	1	3	23-20	3
3. Фінляндія	2	1	2	21-25	5	5	ФРН	1	0	4	16-22	2

ЗА РІЗНИЦЕЮ — ТРЕТІ

Чемпіонат Європи серед юнаків до 18 років проходив у Фінляндії. Збірна СРСР (тренери І. Дмитрієв, М. Козаков) спочатку впевнено по-додала збірні ФРН—5:2, ПНР—11:1, Норвегі—9:3, Швейцарії—8:0, а згодом Фінляндії—6:5, Швеції—1:0. Невдача наших юнаків підстергла в зустрічі з чехословацькими хокеїстами—3:5. У підсумку збірні Швеції, ЧССР і СРСР набрали по 12 очок. Довелось рахувати різницю зайгитих і пропущених шайб у матчах між цими командами. За цим показником перше місце посіли хокеїсти Швеції, друге—ЧССР, третє—СРСР.

Наші хокеїсти виступали у такому складі: воротарі Болдирєв («Сокіл»), Давидов («Хімік»); захисники Шаргородський, Малихін (обидва—«Динамо» Х), Годінок («Сокіл»), Терехов («Крига Рад»), Алексюшин («Трактор»), Юдін («Динамо» Мн), Сорочкін («Торпедо» Т); нападучі Петинін, Борніков, Гордіков, Лебедєв (усі—«Крига Рад»), Андрєєв, Перегулов (обидва—«Трактор»), Христюч («Сокіл»), Биковський («Динамо» М), Панфіленков (ЦСКА), А. Сидоров («Сокіл»), Файков («Динамо» Мн).

У складі юнацької збірної команди виступали чотири гравці київського «Сокола». Пропонуємо підсумкову турнірну таблицю (команди провели по 7 ігор):

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О		
1. Швеція	6	0	1	51-5	12	5.	Швейцарія	1	2	4	14-16	4
2. ЧССР	6	0	1	48-16	12	6.	ПНР	1	2	4	13-85	4
3. СРСР	4	0	1	43-16	12	7.	Норвегія	1	1	5	13-35	3
4. Фінляндія	4	0	3	41-21	8	8.	ФРН	0	1	6	13-40	1

Переможцями юнацького чемпіонату Європи виходили збірні чотирьох країн:

Рік	Країна	Рік	Країна	Рік	Країна	Рік	Країна
1968	ЧССР	СРСР	Швеція	1978	Фінляндія	СРСР	Швеція
1969	СРСР	Швеція	ЧССР	1979	ЧССР	Фінляндія	СРСР
1970	СРСР	ЧССР	Швеція	1980	СРСР	Фінляндія	СРСР
1971	СРСР	Швеція	ЧССР	1981	СРСР	Швеція	Швеція
1972	Швеція	СРСР	ЧССР	1982	Швеція	СРСР	СРСР
1973	СРСР	ЧССР	ЧССР	1983	СРСР	Фінляндія	ЧССР
1974	Швеція	СРСР	Фінляндія	1984	СРСР	Фінляндія	Фінляндія
1975	СРСР	ЧССР	Швеція	1985	СРСР	ЧССР	ЧССР
1976	СРСР	Швеція	Фінляндія	1986	Фінляндія	Швеція	ЧССР
1977	Швеція	ЧССР	СРСР	1987	Швеція	ЧССР	СРСР

ЗА БРАКОМ МАЙСТЕРНОСТІ

Чемпіонат світу серед молодіжних команд проходив у чотирьох містах ЧССР. Радянські хокеїсти приїхали на турнір у ранній чемпіонів. Тож у тренерів В. Васильєва і В. Гурєва були всі підстави сподіватися на

ше один комплект золотих медалей. Під прапор збірної вони закінчили воротарів Іваннікова (СКА Св) і Привалова (СКА Д), захисників Монаєнкова, Мустаєва, Смирнова (усі—СКА МВО), Цигурова (СК ім. Урицького), Константинова (ЦСКА), Малахова («Спартак», нападучих Осиченко («Динамо» М), Керча («Динамо» Р), Попова («Трактор»), Гальчука («Хімік»), Шестерикова («Торпедо» Т), Медведєва («Динамо» Мн), Шаргородського («Кристал» С).

Молоді гравці почали з переконливої перемоги над однолітками з ПНР—7:3 (відзначилися Гальченко, Косичкін, Цигуров, Давидов, Могильний, Зелєнукін і Керч). Потім досить легко переграли швейцарів—8:0 (Керч—два, Шестериков—два, Косичкін, Медведєв, Давидов, Шаргородський).

Несподіванка чекала на збірну СРСР у третьому турі. Вертний двобій з фіннами закінчився перемогою спортсменів Суомі—5:4 (Керч, Могильний, Попов, Федоров). Не на висоті виявився оборона нашої команди.

Після цієї гри в лідери виплили фінські хокеїсти, які до цього перемогли американців і зграли вничью з канадцами.

У четвертому турі збірна СРСР знову зазнала поразки, цього разу від збірної ЧССР—3:5 (Могильний, Константинов, Смирнов). Ця невдача, очевидно, вивела радянських хокеїстів з рівноваги, бо надалі вони не змогли подолати ні збірну Швеції—3:3 (Давидов, Керч, Косичкін), ні команду США—2:4 (Керч, Монаєнков).

У матчі останнього туру СРСР—Канада заоканських хокеїстів виставляла перевага з перевагою в п'ять шайб. Вона давала їм змогу надолганати фінську збірну—реального претендента на «золото».

Однак ця гра стала сумною сторінкою в історії хокею. Грубість канадців спричинилася до бійки на льодовому майданчику, за що обидві команди були справедливо покарані. Збірні СРСР і Канади Міжнародна федерація хокею дискваліфікувала, залививши без набраних очок і місць у підсумковій таблиці.

Золоті нагородили молодіжного чемпіонату світу дісталися збірній Фінляндії, срібні—ЧССР, бронзові—Швеції. А повний список призерів молодіжних чемпіонатів світу має такий вигляд:

Рік	Країна	Рік	Країна	Рік	Країна	Рік	Країна
1977	СРСР	Канада	ЧССР	1983	СРСР	ЧССР	Канада
1978	СРСР	Швеція	Канада	1984	СРСР	Фінляндія	ЧССР
1979	СРСР	ЧССР	Швеція	1985	Канада	СРСР	СРСР
1980	СРСР	Фінляндія	Швеція	1986	СРСР	США	США
1981	Швеція	Фінляндія	СРСР	1987	Фінляндія	ЧССР	Швеція
1982	Канада	ЧССР	Фінляндія				

Нинішній рік був багатим на міжнародні турніри. Зокрема, збірна Радянського Союзу в 1987 р. тричі відправлялась за океан, на Американський континент, щоб помірятися силами з найкращими хокеїстами світу в змаганнях, котрі отримали назви: «Передолімпійський тиждень», «Рандеву-87» і «Кубок Канади».

Перший з цих турнірів проходив у столиці чергових зимових Олімпійських ігор Калгарі, у залі «Олімпік Седлмод». Збірні СРСР і Чехословаччини виставили свої найкращі складі. Щодо команди Канади і США, то вони були вкомплітовані майбутніми олімпійцями. Ось як почалася боротьба.

Перший тур. США — Канада — 5:3, СРСР — ЧССР — 4:0 (шаби закинули Фетісов, Хомутов, Варнаков, Хмільов). Радянська команда грає легко, розжуга, що й спричинило помилку перевалу програтом усього матчу.

Другий тур. ЧССР — Канада — 6:3, СРСР — США — 10:1 (Хмільова — дві, Каменський — дві, Крутов, Светлов, Прахін, Макаров, Фетісов, Хомутов). Інтерес до матчу радянських і американських хокеїстів посилює завдяки перемозі олімпійців США над господарями турніру в попередньому турі. Єди, однак, виявився нерівними. Американці не знали, кому з радянських хокеїстів приділити найбільшню увагу, адже до їхніх воріт врявав буквально кожну подвійну правель. Тож не дивно, що й серед авторів голів бачимо одразу восьмер наших майстрів.

Третій тур. ЧССР — США — 11:2, СРСР — Канада — 4:1 (Каменський, Макаров, Семенов, Даріонов). Хоча для канадців гра з нашими хокеїстами не мала практичного значення, бо не впливала на турнірні становище команд, вони винесли відчайдушний омір. Достатньо сказати, що після двох періодів рахунок був нічиїм — 1:1. Вирішальною виявилася шайба, закинула Макаровим. Серійні зумів продовжувати високу індивідуальну майстерність, обіграючи на швидкості майже всіх присутніх на льоду канадців. А вже згодом Семенов і партнер Макарова по триці нападу Даріонов закрили перевалу.

Після трьох турів «Передолімпійського тижня» турнірна таблиця набула такого вигляду:

	В	Н	П	Ш	О		В	Н	П	Ш	О	
1. СРСР	3	0	0	18-2	6	3.	США	1	0	2	8-24	2
2. ЧССР	2	0	1	17-9	4	4.	Канада	0	0	3	7-15	0

На цьому, однак, турнір не завершився. За регламентом дві останні команди мали провести матч за третє місце, а перші два колективи — за перше з рахунком 6:1.

У фінальному матчі зустрілися радянські та чехословацькі майстри. Одразу зазначимо, що перевага дісталася збірній ЧССР — 3:2 (Светлов,

Хомутов). Укотре наші хокеїсти показали, що вони не пристосувались до регламенту турнірів, які передбачають на фініші вирішальні поєдинки. Так сталося і в Калгарі. Ігрові збірні ЧССР, які кількома днями раніше поступилися за всіма компонентами гри своїм радянським колегам, зумили мобілізуватися на вирішальний матч. Уже в середині матчу вони вели перед з перевагою у три шайби. Наша бомбардирська гвардія спохватилася лише за п'ять хвилин до фінальної серії, що сповстила про закінчення матчу і турніру в цілому. Чехословацькі хокеїсти зумили взяти реванш за поразку в першому турі, а також на турнірі «Прінс «Известий», що проходив у Москві.

Канаські любители хокею стали свідками ще одного цікавого змагання — 11 і 13 лютого у місті Квебек-сіті відбулося два матчі під назвою «Рандеву-87». Зустрілися збірні Радянського Союзу і Національний хокейної ліги (НХЛ). Наша команда виступала у своєму звичному складі. Щодо НХЛ, то її честь захищали найкращі канадські, американські, шведські та фінські професіонали, серед яких такі «зірки» сучасного хокею, як воротар Фюр, захисники Самуельссон і Бурк, нападальці М. Лем'є, Андерсон, Куррі, Гретіккі та інші.

Перший матч. НХЛ — СРСР — 4:3 (шайби в радянській команді закинули Касатов, Виков, Семенов). Гра почалася з навального натиску господарів поля. Наставники збірної професіоналів побоювались, що їхні підопитні не встигнуть набутти необхідної зпраності. У той же час вони покладлись на високу майстерність своїх ліберів. Сполівняні тренери справдилися: уже на 6-й хвилині поєдинку зусиллями Гретіккі й Куррі збірній НХЛ удалося відкрити рахунок. Закінчує шайбу у ворота Беломошкіна фінн Куррі, але варто нагадати про чудовий пас крайнього бомбардира НХЛ.

Наприкінці другого періоду візаначився Андерсон, якому відмінно аксесував М. Лем'є — ще одна «зірка» канадо-американської хокейної ліги. Однак за хвилину до завершення тайму візаначився вже наш виробуваний біблі: Макаров каскадом фінів розчигав оборону господарів, а Касатову удалося підтримати ного зусилля точним кидком.

Найсраделливішим підступком цього матчу був би нічиїний результат. Здавалось, що так поєдинок і закінчиться, але на фініші три професіонали вкотре продемонстрували свою жаждобу боротьби до останньої секунди і зумили закінчити переможну шайбу.

Другий матч. СРСР — НХЛ — 5:3 (Каменський — дві, Крутов — дві, Хомутов). І на зустрірі почалася шаленим наступком збірної НХЛ. Тепер уже на 4-й хвилині господарям удалося вийти вперед: Гретіккі та Куррі вивели на виглядну позицію нового партнера в триці нападу — Мессіє.

У другому періоді на майданчику домінували радянські хокеїсти. Героем матчу став молодий Каменський, якому удалося здійснити два плучні кидки.

Ще раз оборону господарів протаранив Крутов. До речі, Володимир у той день удалося і вкотре примусити капітулювати голкіпера Фюра. Був момент у матчі, коли перевага наших хокеїстів становила три шай-

би. Однак уже вкотре кінцівку гри завершили професіонали — на останній хвилинці комбініції, розіграну М. Дем'є і Гретцкі, завершив Бурк.

Кращими гравцями двох матчів у команді НХЛ було визнано Уейна Гретцкі, у радянській збірній — Валерія Камєнського.

Наша команда виступала в такому складі: Беллошекін, Касатонов, Фетісов, Татарінов, Перухін, Стєльнов, Стариков, Білілетдіннов, Гусаров, Макаров, Ларіонов, Крутов, Светлов, Семенов, Варяков, Хомутов, Биков, Камєнський, П'рякін, Сємак, Хмильов, Давров, Немчинов.

Це були не перші матчі радянських професіональних клубів чи збірних команд з канадо-американськими професіональними клубами чи збірними командами з 1972 р., коли відбулася перша суперсерія. Промонують результати зустрічної радянських команд з клубами і збірними НХЛ і ВХА.

Рок	Суперника	І	В	Н	П	Ш
1972	СРСР — НХЛ (збірні)	1	3	1	4	32-31
1974	СРСР — ВХА (збірні)	8	4	3	4	32-27
1976	ЦСКА — НХЛ (клуби)	4	2	1	1	16-22
1976	«Крига Рад» — НХЛ (клуби)	4	4	0	1	19-19
1977	СРСР (збірні) — ВХА (клуби)	8	3	0	2	37-26
1978	СРСР (збірні) — ВХА (клуби)	9	6	0	2	36-27
1978	СРСР-2 (збірні) — ВХА (клуби)	10	8	0	4	38-41
1978	«Спартак» — НХЛ (клуби)	5	5	1	0	14-12
1979	«Крига Рад» — НХЛ (клуби)	4	2	1	1	21-16
1979	СРСР — НХЛ (збірні), «Кубок виклику»	3	2	0	1	13-8
1980	ЦСКА — НХЛ (клуби)	5	5	0	2	17-18
1983	СРСР (збірні) — НХЛ	6	4	4	0	24-11
1986	ЦСКА — НХЛ (клуби)	6	5	0	1	26-16
1986	«Динамо» М — НХЛ (клуби)	4	2	1	1	19-15
1987	СРСР — НХЛ (збірні), «Радгешу-87»	2	2	1	1	8-7
Разом		86	53	8	25	372-296

Наприкінці серпня 1987 р. стартував черговий розіграш Кубка Канади, в якому взяли участь шість найкращих збірних світу: Канади, Швеції, СРСР, Чехословаччини, США і Фінляндії.

Коротко нагадаємо історію попередніх турнірів Кубка Канади. У 1976 р., коли приз було розіграно вперше, радянська команда виступала в експериментальному складі. Перемога дісталася господарям змагання, яким у фіналі вдалося обіграти збірну ЧСР у двох матчах — 6:0 і 5:4 (у додатковий час). Збірна СРСР замилилась третьою.

Через п'ять років у другому розіграші було змінено формулу змагань. У півфіналі зустрічалися чотирі країни за підтримки одноголового турніру колективні: СРСР — ЧСР — 4:1, Канада — США — 4:1. У фіналі збірна СРСР розгромила канадців — 8:1.

Третій розіграш Кубка Канади відбувся у 1984 р. Наша команда поступилася канадцям у півфіналі — 2:3, а шведи тим часом перемогли американців — 9:2. У фіналі знову перемогли господарі турніру — 5:2 і 6:5.

Матчі останнього Кубка Канади проходили на льодових стадіонах одразу кількох міст: Калгарі, Гамільтона, Реджайна, Галіфакса, Сідні, Хартафорда і Монреалю. Ігри одноголового турніру принесли такі результати: ЧСР — Канада — 4:4, США — Фінляндія — 4:1, Швеція — СРСР — 5:3

(шайби у радянській команді закинули Камєнський, Крутов, Хомутов). Наша збірна поступалася уже після першого періоду — 1:3. Згодом гру вдалося дещо вирівняти, звести відставання до мінімуму — 3:4. Сподівання виграє нічийний результат на останній хвилинці зустрічі були переорєєні в точний килком Пет. Сундстрєма. Канада — Фінляндія — 4:1, СРСР — ЧСР — 4:0 (Крутов, Сємак, Стєльнов, Семенов). «Сухий» перемозі збірна Радянського Союзу має завдячувати воротареві Сергію Мильникову, який не раз рятував ворота од вірних голів. США — Швеція — 5:2, Канада — США — 3:2, Швеція — ЧСР — 4:0, СРСР — Фінляндія — 7:4 (Камєнський — дві, Ломакін — дві, Макаров — три). ЧСР — Фінляндія — 5:2, Канада — Швеція — 5:3, СРСР — США — 5:1 (Камєнський, Макаров, Светлов, Крутов, Семенов), ЧСР — США — 3:1, Швеція — Фінляндія — 3:1, СРСР — Канада — 3:3 (Светлов — дві, Крутов). Радянські хокеїсти знову примудрилися випустити перемогу з рук на останні хвилинах матчу — невтомний Гретцкі зумів переплати Беллошекіна. Після першого етапу Кубка Канади в підсумковій таблиці команди розмістились у такому порядку:

	В	Н	П	Ш	О	В	Н	П	Ш	О	
1. Канада	3	2	0	19-13	8	4	ЧСР	2	1	2	12-15
2. СРСР	3	1	1	22-13	7	5	США	2	0	3	13-14
3. Швеція	3	0	2	17-14	6	6	Фінляндія	0	0	5	9-23

Перші чотири команди склали дві півфінальні пари, які зіграли так: Канада — ЧСР — 5:3, СРСР — Швеція — 4:2 (Крутов, Биков, Ларіонов, Макаров). Вагомий внесок у перемогу зробила перша п'ятірка радянської збірної, на рахунок якої три з чотирьох закинутих шайб.

Фінал складався з трьох матчів, причому в двох з них для визначення переможця знадобився додатковий час.

Перший матч СРСР — Канада — 6:5 (Касатонов, Крутов, Макаров, Камєнський, Хомутов, Сємак). Перший період виграє наша збірна — 3:1, третій з таким самим рахунком — канади. Причому команди обмінюєся голами за півтори хвилини до закінчення основного часу. В додатковий період першими результативну атаку провели наші майстри.

Другий матч, Канада — СРСР — 6:5 (Хомутов, Фетісов, Крутов, Биков, Камєнський). Тепер уже радянським хокеїстам довелося відправлятися за рахунок 1:4. Востаннє це вдалося зробити Камєнському за хвилину до сирєни. Додатковий час п'ять разів тривав 31 хв — шістьа посміхнулося М. Дем'є, який закинув того дня три шайби. І всі, до речі, з подяк Гретцкі.

Третій матч, Канада — СРСР — 6:5 (Макаров, Гусаров, Фетісов, Хомутов, Сємак). Наші «провалились» в другому періоді, коли пропустили три «сухи» шайби. Все йшло до додаткового часу, але знову за хвилину до закінчення третього періоду той самий М. Дем'є закинув вирішальну шайбу.

Організатори Кубка Канади склали збірну «Всі зіркі» до якої увійшли воротар Фюр (Канада), захисники Бурк (Канада) і Фетісов (СРСР), нападальні Гретцкі, М. Дем'є (обидва — Канада), Крутов (СРСР).

СКЛАДИ КОМАНД ВИЩОЇ ЛІГИ

ЦСКА

Началацьнік і старшыні трэнер — майстер спорту (мс), заслужэны трэнер СРСР (зтр СРСР) Віктор Тыхонов. Тренеры — заслужэны майстер спорту СРСР (змс) Борис Михайлов, змс Віктор Кузькін.

Воротарі: Олександр Тіжніх (1958), Еўген Бялошэкін (1966).
Захнінкі: Вячаслаў Фетсов (1958), Сяргій Стариков (1958), Олексій Касатонов (1959), Ігор Кравачук (1966), Ігор Стэльнов (1963), Володымір Канстанцінов (1967), Олексій Гусаров (1964), Сяргій Сялянін (1966), Дмітро Міронов (1965).

Нападаючы: Ігор Дар'янов (1960), Володымір Крутов (1960), Олександр Герасімов (1959), Андрій Хомуты (1961), Вячаслаў Биков (1960), Міхайло Васільев (1962), Сяргій Макаров (1958), Олександр Зібіні (1960), Андрій Виноградов (1967), Валерій Камешскі (1966), Еўген Давыдов (1967), Сяргій Осипов (1967), Паўло Костячкін (1968), Олександр Могільны (1969), Сяргій Федоров (1969).

«Динамо» Москва

Старшыні трэнер — зтр СРСР, змс Юрыі Мойсеев. Тренеры — зтр РРФСР, мс Ігор Тузік, зтр РРФСР, змс Віталь Давыдов.

Воротарі: Володымір Мішкін (1955), Андрій Каріні (1963), Міхайло Штагенков (1965).

Захнінкі: Міхайло Татарнін (1966), Юрыі Вожак (1959), Васіль Перуцін (1956), Зінегула Біялетдінов (1955), Андрій П'ятанов (1959), Олег Мікульчык (1965), Еўген Поліхін (1960), Анатолій Федотов (1966).
Нападаючы: Андрій Ковальов (1966), Сяргій Яшин (1962), Сяргій Светлов (1961), Олександр Семак (1966), Міхат Фахрутдінов (1958), Анатолій Ангіпов (1959), Анатолій Семенов (1962), Юрыі Леонов (1963), Мікола Боршевскі (1965), Володымір Зубрыльцев (1960), Андрій Ломакін (1964), Ігор Дорофеев (1968), Олександр Галченко (1967), Герман Волгін (1963).

СКА Ленінград

Старшыні трэнер — мс Валерій Шкалов. Тренеры — мс Ігор Шурков.

Воротарі: Віктор Прывалов (1967), Сяргій Черкас (1957).

Захнінкі: Сяргій Жукіов (1958), Ігор Сьвядомов (1962), Святаслаў Халізов (1963), Сяргій Шендзев (1964), Юрыі Гайлік (1961), Дмітро Кукучкін (1966), Олександр Міхайлов (1958), Паўло Черенков (1964).
Нападаючы: Андрій Андреев (1959), Мікола Маслов (1960), Сяргій Цветков (1961), Сяргій Тейляков (1961), Вячаслаў Лавров (1958), Сяргій Одінов (1962), Сяргій Лапшин (1959), Ігор Власов (1961), Ігор Іванов (1966), Міхайло Панін (1961), Міхайло Кравель (1966), Васіль Каманев (1964), Мікола Дроздешскі (1957).

«Крыла Рад» Москва

Старшыні трэнер — змс Ігор Дмітр'ев. Тренеры — мс Олександр Зарубін, змс Сяргій Котов.

Воротарі: Сяргій Дроздов (1960), Олег Браташ (1966).

Захнінкі: Сяргій Макаров (1964), Костянтін Курашов (1962), Олександр Мурашов (1956), Володымір Терехов (1965), Юрыі Страхов (1959), Валім Додрэзов (1965), Юрыі Кузнецов (1965), Валерій Бондарев (1967), Андрій Смірнов (1967).

Нападаючы: Сяргій Прахіні (1963), Ігор Рамашін (1957), Сяргій Харін (1963), Еўген Штэпа (1963), Іван Авілеев (1958), Юрыі Хмяльов (1964), Еўген Чыжкін (1964), Ігор Расько (1966), Сяргій Немчынов (1964), Дардлі Андреев (1962), Олександр Коженіков (1958), Паўло Кадзіков (1966), Ігор Борніков (1969), Віктор Гордіюк (1970), Геннадій Лебедев (1969), Ігор Туляков (1964).

«Хімік» Воскресенск

Старшыні трэнер — мс Володымір Васільев. Тренеры — мс Валерій Гуцін, мс Геннадій Сірцов.

Воротарі: Володымір Герасімов (1959), Леонід Герасімов (1950).

Захнінкі: Олександр Смірнов (1964), Мікола Давідкін (1958), Андрій Басягін (1960), Анатолій Семенов (1957), Валерій Огленік (1962), Олександр Головкін (1966), Олег Кобзев (1970), Андрій Яковенко (1965).
Нападаючы: Сяргій Карпов (1959), Володымір Шуренко (1957), Юрыі Клемешов (1961), Андрій Квартальнов (1966), Валерій Братін (1956), Леонід Трухно (1963), Дмітро Квартальнов (1966), Герман Тітов (1965), Мікола Марнінко (1963), Мікола Ванін (1962), Сяргій Воспрыков (1964), Сяргій Кудрышов (1962), Олександр Черніх (1965).

«Спартак» Москва

Старшыні трэнер — змс Борис Майоров. Тренеры — мс Дмітро Кітаев, мс Валерій Чекалкін.

Воротарі: Віктор Дорошенко (1958), Сяргій Голошумов (1963).

Захнінкі: Валім Туніков (1959), Сяргій Фокін (1963), Олександр Фаткуллін (1961), Андрій Чыстаков (1962), Володымір Торніков (1963), Ігор Марцінов (1964), Олег Бурдуцкі (1964), Володымір Магдахов (1968).

Нападаючы: Віктор Тюменев (1957), Сяргій Алейкін (1963), Сяргій Шелев (1955), Дмітро Рожков (1967), Олег Марцін (1966), Сяргій Варнацкі (1960), Віталь Прохоров (1966), Ігор Волгін (1964), Геннадій Курцін (1959), Юрыі Шіпілін (1962), Олексій Садоматін (1965), Ігор Мішук (1961), Олексій Козлов (1968), Олександр Макаров (1962).

«Динамо» Рига

Старший тренер — зтр СРСР, змс Володимир Юрзинов. Тренери — мс Вячеслав Назаров, мс Петро Воробйов.
Воротари: Віталій Самойлов (1962), Вадим Нікітін (1964).
Захисники: Сергій Чудін (1962), Дмитро Зіновєв (1965), Володимир Дурдін (1965), Валерій Кузнецов (1961), Андрій Матвін (1963), Андрій Таболін (1964), Костянтин Григорєв (1966), Мартиньш Грудманіс (1967), Улвіс Катлапс (1968).
Нападаючі: Олександр Веливський (1964), Володимир Дурдін (1960), Євген Семеряк (1961), Володимир Лубкін (1953), Михайло Шоастак (1957), Сергій Скосирєв (1958), Ігор Акулінін (1965), Володимир Шашов (1960), Олександр Весєлов (1958), Олексій Фролінков (1957), Олег Занарок (1963), Ігор Брезгітін (1966), Сергій Галенко (1966), Олександр Керя (1967), Ігор Павлов (1965), Микола Варьянов (1959), Харій Вітолнйш (1968).

«Торпедо» Горький

Старший тренер — мс Валерій Кормаков. Тренери — змс Віктор Коноваленко, Валерій Шапошников.
Воротари: Сергій Тюляпкін (1954), Олексій Котожкін (1962).
Захисники: Лев Латін (1966), Михайло Прєсєняков (1956), Сергій Курьєв (1958), Микола Голишев (1961), Олег Кудрявцев (1963), Володимир Фелосов (1964), Сергій Сорокін (1969), Георгій Солоненко (1959).
Нападаючі: Анатолій Володіянов (1960), Павло Торгаєв (1965), Володимир Ковін (1954), Євген Кудімов (1965), Олександр Скворцов (1954), Михайло Варнаков (1957), Петро Горюнов (1967), Сергій Єтанов (1957), Сергій Новосєлов (1965), Вячеслав Р'янов (1959), Микола Горшков (1963), Володимир Кирєєв (1967), Сергій Шестєриков (1967), Сергій Григорєв (1967), Валерій Юров (1961).

«Сокіл» Київ

Старший тренер — зтр УРСР Анатолій Богданов. Тренери — зтр УРСР, мс Броніслав Самович, зтр УРСР Борис Гольєв.
Воротари: Олександр Васильєв (1964), Юрій Шундров (1956).
Захисники: Олександр Менчєков (1958), Сергій Горбушин (1957), Олег Васєонін (1959), Анатолій Донка (1960), Валерій Сидоров (1959).
Валерій Ширяєв (1963), Олександр Голінков (1970), Олег Посметьєв (1966), Валерій Шахрай (1965), Сергій Лубнін (1959).
Нападаючі: Сергій Земченко (1961), Анатолій Степанов (1961), Петро Малков (1960), Євген Рошин (1962), Микола Наріанов (1958), Дмитро Христин (1969), Сергій Давидов (1957), Євген Шастін (1960), Олександр Куликов (1955), Олег Синьков (1967), Раміль Юлдашев (1961), Євген Алієв (1965), Анатолій Найда (1965), Володимир Єловник (1966), Валерій Ботвинко (1964), Андрій Сидоров (1969), Іван Свиницький (1970).

«Трактор» Челябінськ

Старший тренер — мс Геннадій Цигуров. Тренери — Валерій Белоусов, Валерій Кисельов.
Воротари: Віктор Королюв (1957), Сергій Мильников (1958).
Захисники: Андрій Сидоренко (1959), Ігор Князєв (1965), Анатолій Тимофєєв (1956), Ігор Треубєнков (1959), Сергій Парамов (1958), Геннадій Кочников (1956), Ігор Магушкін (1965), Володимир Алекушин (1959), Дмитро Цигуров (1967).
Нападаючі: Олександр Рожков (1957), Сергій Хрущов (1962), Павло Єзовських (1958), Олександр Глазков (1956), Юрій Шумаков (1950), Станіслав Шадрін (1964), Анатолій Чистяков (1962), Сергій Папін (1966), Сергій Іванов (1960), Ігор Знарок (1967), Микола Суханов (1960), Валерій Андрєєв (1969), Валерій Євстифєєв (1957), Олег Мальєєв (1963), Костянтин Перегудов (1969).

«Торпедо» Ярославль

Старший тренер — мс Сергій Ніколаєв. Тренер — мс Микола Вакуров.
Воротари: Михайло Барун (1956), Сергій Костохін (1962).
Захисники: Віктор Заварзін (1962), Євген Казачєн (1952), Володимир Кольцов (1958), Олег Мисєнко (1965), Ігор Натаєнко (1964), Андрій Собоєв (1969), Володимир Крючков (1957), Сергій Лужичєв (1960), Сергій Усанов (1963), Олександр Рєзєнов (1961).
Нападаючі: Андрій Віттенберг (1965), Андрій Горшков (1959), Сергій Зайєв (1963), Дмитро Заєвахін (1964), Андрій Землянський (1964), Віктор Крутов (1953), Анатолій Львов (1964), Аркадій Обухов (1963), Віктор Пачкалін (1952), Вячеслав Соколов (1954), Володимир Цидлаков (1969), Георгій Шумський (1966), Юрій Яковлев (1957).

«Жєсталь» Іжевськ

Старший тренер — мс Микола Солов'єв. Тренер — Євген Никифоров.
Воротари: Гунтє Каркільш (1962), Петро Шатов (1960).
Захисники: Олексій Амелін (1965), Євген Белов (1962), Сергій Вікулов (1957), Сергій Володжанин (1963), Андрій Дюпін (1963), Олег Комашев (1966), Костянтин Маслюков (1970), Сергій Панкратов (1963).
Нападаючі: Сергій Абрамов (1956), Костянтин Астраханєв (1967), Ігор Веливський (1963), Володимир Воєринцев (1964), Андрій Вахрушев (1965), Володимир Головков (1960), Віталій Гросман (1963), Дмитро Дмитрієв (1962), Сергій Мойсєєв (1965), Сергій Молчанов (1963), Володимир Маслов (1970), Олександр Орлов (1954), Ігор Орлов (1964), Андрій Попугаєв (1965).

«Автомобіліст» Свердловськ

Старший тренер — мс Олександр Асташев. Тренери — мс Михайло Малеко, Валентин Озеров.
Воротарі: Олег Пономарьов (1969), Олександр Семенов (1960), Захисники: Олександр Карцев (1954), Андрій Мартем'янов (1963), Олександр Каменський (1963), Сергій Акулов (1965), Павло Велжанін (1966), Віктор Авдєєв (1964), Глія Бякін (1963).
Нападочі: Василь Татаринюк (1955), Віктор Кутергін (1952), Юрій Федоров (1958), Олександр Безруков (1963), Олег Старков (1963), Андрій Валандін (1964), Олексій Анисимов (1963), Едуард Бойко (1960), Олег Бойченко (1965), Володимир Ерьомін (1965), Ігор Лукіянов (1963), Олег Мартянов (1963), Дмитро Попов (1966), Анатолій Тарасов (1959).

«Торпедо» Усть-Каменогорськ

Старший тренер — згр КазьРСР Володимир Гольц. Тренер — Вазерій Кириченко.
Воротарі: Володимир Бородулін (1961), Віктор Набоков (1954).
Захисники: Сергій Горев (1959), Сергій Залит'яцьких (1964), Ігор Земляной (1967), Сергій Киселін (1958), Володимир Локотко (1954), Юрій Лук'янов (1958), Віктор Федорченко (1961), Олександр (1962).
Нападочі: Борис Александров (1955), Сергій Дев'ятков (1962), Ігор Дорохін (1962), Володимир Ефремов (1962), Ігор Кузнецов (1955), Сергій Мотильников (1958), Андрій Солов'єв (1959), Сергій Старгін (1961), Володимир Стрельчук (1956), Андрій Фукс (1966).

КАЛЕНДАР ГОР ЧЕМПІОНАТУ СРСР.

ВИЩА ЛІГА

1. «Динамо» (Москва) — «Кри-
ла Рад» (Москва)	24 вересня (четвер)	1. «Динамо» (Москва) — «Кри-
ла Рад» (Москва)	24 жовтня (неділя)
2. «Іжсталь» (Іжевськ) — «Хі-
мік» (Воскресенськ)	27 вересня (неділя)	26. «Хімік» — ЦСКА	4 жовтня (неділя)
3. «Автомобіліст» (Сверд-
ловськ) — СКА (Ленінград)	27 вересня (неділя)	27. «Іжсталь» — «Торпедо» У-К	5 жовтня (понеділок)
4. «Трактор» (Челябінськ) —
«Динамо» (Рига)	27 вересня (неділя)	28. «Автомобіліст» — «Торпедо» Г	5 жовтня (понеділок)
5. «Торпедо» (Усть-Камено-
горськ) — «Спартак» (Мо-
сква)	27 вересня (неділя)	29. «Трактор» — «Крига Рад»	5 жовтня (понеділок)
6. «Сокіл» (Київ) — «Торпедо»
(Горький)	27 вересня (неділя)	30. «Динамо» М — «Спартак»	5 жовтня (понеділок)
7. «Торпедо» У-К — «Спартак»	27 вересня (неділя)	31. «Сокіл» — «Торпедо» Я	5 жовтня (понеділок)
8. «Іжсталь» — «Торпедо» (Яро-
славль)	27 вересня (неділя)	32. ЦСКА — СКА	6 жовтня (вівторок)
9. «Автомобіліст» — «Динамо» Р	27 вересня (неділя)	33. «Хімік» — «Динамо» Р	6 жовтня (вівторок)
10. «Трактор» — СКА	27 вересня (неділя)	34. «Автомобіліст» — «Крига
Рад»	7 жовтня (середа)
11. «Торпедо» Г — «Динамо» М	27 вересня (неділя)	35. «Торпедо» Я — «Динамо» М	7 жовтня (середа)
12. «Сокіл» — «Крига Рад»	27 вересня (неділя)	36. ЦСКА — «Динамо» Р	8 жовтня (четвер)
30 вересня (середа)	27 вересня (неділя)	37. «Автомобіліст» — «Крига
Рад»	8 жовтня (четвер)
13. «Торпедо» У-К — «Автомобі-
ліст»	27 вересня (неділя)	38. «Трактор» — «Торпедо» Г	8 жовтня (четвер)
14. «Спартак» — «Трактор»	27 вересня (неділя)	39. «Спартак» — «Іжсталь»	8 жовтня (четвер)
15. «Торпедо» Г — «Іжсталь»	27 вересня (неділя)	40. «Сокіл» — «Торпедо» У-К	8 жовтня (четвер)
16. СКА — «Динамо» М	27 вересня (неділя)	41. «Хімік» — СКА	8 жовтня (четвер)
17. «Динамо» Р — «Сокіл»	27 вересня (неділя)	42. «Торпедо» Я — «Динамо» М	8 жовтня (четвер)
18. «Хімік» — «Крига Рад»	27 вересня (неділя)	43. «Автомобіліст» — ЦСКА	11 жовтня (неділя)
1 жовтня (четвер)	27 вересня (неділя)	44. «Торпедо» У-К — «Трактор»	11 жовтня (неділя)
19. «Торпедо» Я — ЦСКА	27 вересня (неділя)	45. «Крига Рад» — «Хімік»	11 жовтня (неділя)
2 жовтня (п'ятниця)	27 вересня (неділя)	46. «Торпедо» Г — «Торпедо» Я	11 жовтня (неділя)
20. «Торпедо» Я — ЦСКА	27 вересня (неділя)	47. «Динамо» М — «Сокіл»	11 жовтня (неділя)
21. «Іжсталь» — «Трактор»	27 вересня (неділя)	12 жовтня (понеділок)	12 жовтня (понеділок)
22. «Спартак» — «Автомобіліст»	27 вересня (неділя)	48. «Автомобіліст» — ЦСКА	12 жовтня (понеділок)
23. «Крига Рад» — «Торпедо» Г	27 вересня (неділя)	49. СКА — «Іжсталь»	12 жовтня (понеділок)
24. СКА — «Сокіл»	27 вересня (неділя)	50. «Динамо» Р — «Спартак»	12 жовтня (понеділок)
25. «Динамо» Р — «Динамо» М	27 вересня (неділя)	13 жовтня (вівторок)	13 жовтня (вівторок)
	27 вересня (неділя)	51. «Торпедо» Я — «Крига Рад»	13 жовтня (вівторок)
	27 вересня (неділя)	52. «Торпедо» Г — «Хімік»	14 жовтня (середа)
	27 вересня (неділя)	53. СКА — «Спартак»	14 жовтня (середа)

54. «Динамо» Р — «Іжсталь»
55. «Динамо» М — «Трактор»
56. «Сокил» — «Автомобіліст»
57. «Торпедо» Я — «Крига Рад»
15 жовтня (четвер)
58. «Торпедо» У-К — ЦСКА
16 жовтня (п'ятниця)
59. «Торпедо» У-К — ЦСКА
60. «Сокил» — «Трактор»
17 жовтня (субота)
61. «Іжсталь» — «Динамо» М
62. «Торпедо» Г — СКА
63. «Торпедо» Я — «Динамо» Р
18 жовтня (неділя)
64. «Іжсталь» — «Динамо» М
65. «Торпедо» У-К — «Хімік»
19 жовтня (понеділок)
66. «Трактор» — «Автомобіліст»
67. «Спартак» — «Сокил»
68. «Крига Рад» — ЦСКА
69. «Торпедо» Г — «Динамо» Р
70. «Торпедо» Я — СКА
21 жовтня (серeda)
71. «Іжсталь» — «Сокил»
22 жовтня (четвер)
72. ЦСКА — «Торпедо» Г
73. «Автомобіліст» — «Торпедо» Я
74. «Трактор» — «Спартак»
75. СКА — «Крига Рад»
76. «Динамо» Р — «Торпедо» У-К
77. «Хімік» — «Динамо» М
24 жовтня (субота)
78. «Автомобіліст» — «Спартак»
79. «Трактор» — «Торпедо» Я
80. СКА — «Торпедо» У-К
81. «Динамо» Р — «Крига Рад»
82. «Сокил» — ЦСКА
83. «Хімік» — «Іжсталь»
26 жовтня (понеділок)
84. «Сокил» — «Динамо» Р
27 жовтня (вівторок)
85. «Торпедо» У-К — «Іжсталь»
86. «Спартак» — «Хімік»
87. «Торпедо» Я — «Автомобіліст»
29 жовтня (четвер)
88. «Торпедо» У-К — «Динамо» Р
89. «Хімік» — «Автомобіліст»
30 жовтня (п'ятниця)
90. «Торпедо» Я — «Спартак»
31 жовтня (субота)
91. «Торпедо» Я — «Спартак»
1 листопада (неділя)
92. «Іжсталь» — «Автомобіліст»
93. «Торпедо» У-К — «Сокил»
94. «Динамо» Р — «Хімік»
3 листопада (вівторок)
95. СКА — «Хімік»
4 листопада (серeda)
96. «Динамо» М — «Динамо» Р
97. «Іжсталь» — «Торпедо» Г
98. «Трактор» — «Торпедо» У-К
5 листопада (четвер)
99. «Крига Рад» — СКА
100. ЦСКА — «Спартак»
101. «Торпедо» Я — «Сокил»
6 листопада (п'ятниця)
102. «Автомобіліст» — «Торпедо» У-К
103. «Хімік» — «Торпедо» Г
8 листопада (неділя)
104. ЦСКА — «Сокил»
105. «Іжсталь» — «Крига Рад»
106. «Трактор» — «Динамо» М
107. «Спартак» — СКА
108. «Динамо» Р — «Торпедо» Я
9 листопада (понеділок)
109. «Іжсталь» — «Крига Рад»
110. «Торпедо» Г — «Торпедо» У-К
10 листопада (вівторок)
111. СКА — «Торпедо» Я
112. «Автомобіліст» — «Динамо» М
113. «Трактор» — ЦСКА
11 листопада (серeda)
114. «Автомобіліст» — «Динамо» М
115. «Торпедо» Г — «Крига Рад»
116. «Сокил» — «Хімік»
12 листопада (четвер)
117. «Іжсталь» — ЦСКА
13 листопада (п'ятниця)
118. «Іжсталь» — ЦСКА
119. «Торпедо» У-К — СКА
120. «Сокил» — «Спартак»
14 листопада (субота)
121. «Крига Рад» — «Динамо» М
122. «Торпедо» Г — «Трактор»
123. «Динамо» Р — «Автомобіліст»
124. «Торпедо» Я — «Хімік»
16 листопада (понеділок)
125. «Хімік» — «Спартак»
126. СКА — «Автомобіліст»
127. «Сокил» — «Іжсталь»
128. «Торпедо» Я — «Трактор»
17 листопада (вівторок)
129. ЦСКА — «Динамо» М
130. «Торпедо» У-К — «Крига Рад»
131. «Динамо» Р — «Торпедо» Г
18 листопада (серeda)
132. «Торпедо» У-К — «Крига Рад»
19 листопада (четвер)
133. «Автомобіліст» — «Іжсталь»
134. «Трактор» — «Хімік»
135. «Спартак» — «Динамо» Р
136. СКА — «Торпедо» Г
20 листопада (п'ятниця)
137. «Сокил» — «Динамо» М
21 листопада (субота)
138. «Автомобіліст» — «Хімік»
139. «Трактор» — «Іжсталь»
140. «Торпедо» У-К — «Торпедо» Я
22 листопада (неділя)
141. «Крига Рад» — «Сокил»
142. «Торпедо» Г — «Спартак»
143. «Динамо» Р — СКА
24 листопада (вівторок)
144. «Торпедо» У-К — «Динамо» М
145. «Крига Рад» — «Трактор»
146. «Торпедо» Г — «Автомобіліст»
147. «Хімік» — «Торпедо» Я
25 листопада (серeda)
148. СКА — ЦСКА
149. «Іжсталь» — «Спартак»
150. «Торпедо» У-К — «Динамо» М
26 листопада (четвер)
151. «Трактор» — «Сокил»
27 листопада (п'ятниця)
152. «Торпедо» У-К — «Торпедо» Г
153. «Динамо» Р — ЦСКА
154. «Торпедо» Я — «Іжсталь»
28 листопада (субота)
155. «Автомобіліст» — «Сокил»
156. «Спартак» — «Крига Рад»
157. «Динамо» М — «Хімік»
29 листопада (неділя)
158. ЦСКА — «Трактор»
159. «Іжсталь» — СКА
160. «Торпедо» Я — «Торпедо» Г
30 листопада (понеділок)
161. «Хімік» — «Торпедо» У-К
1 грудня (вівторок)
162. «Іжсталь» — «Динамо» Р
163. «Автомобіліст» — «Трактор»
164. «Торпедо» Г — ЦСКА
165. «Спартак» — «Динамо» М
2 грудня (серeda)
166. «Торпедо» Я — «Торпедо» У-К

10 січня 1988 р. (неділя)
167. ЦСКА — «Крига Рад»
168. «Спартак» — «Торпедо» Г
169. «Динамо» Р — «Трактор»
170. «Сокил» — СКА

12 січня (виторок)
171. ЦСКА — «Хімік»
172. СКА — «Трактор»
173. «Динамо» М — «Торпедо» Г
13 січня (середя)
174. «Крига Рад» — «Спартак»

КАЛЕНДАР ПІР ЧЕМПІОНАТУ СРСР. ПЕРША ЛІГА (ЗАХІДНА ЗОНА)

20—21 вересня
«Динамо» (Харків) — «Кристал»
(Електросталь)
«Буран» (Воронеж) — СК ім. Урицького (Казань)
«Кристал» (Саратов) — «Таллекс» (Таллін)
СКА МВО — «Іжорець» (Ленінград)
ШВСМ (Київ) — «Динамо» (Мінськ)

24—25 вересня
«Динамо» Х — СК ім. Урицького
«Буран» — «Кристал» Ел
«Кристал» С — «Іжорець»
СКА МВО — «Таллекс»
30 вересня — 1 жовтня
«Буран» — «Динамо» Х
«Іжорець» — ШВСМ
«Таллекс» — «Динамо» Мн
«Кристал» Ел — СКА МВО
СК ім. Урицького — «Кристал» С

4—5 жовтня
«Іжорець» — «Динамо» Мн
«Таллекс» — ШВСМ
«Кристал» Ел — «Кристал» С
СК ім. Урицького — СКА МВО

14 січня (четвер)
175. «Торпедо» Г — «Сокил»
176. СКА — «Динамо» Р
177. «Динамо» М — ЦСКА
178. «Хімік» — «Трактор»

16 січня (субота)
179. «Спартак» — ЦСКА
180. «Хімік» — «Сокил»
181. «Динамо» М — СКА
17 січня (неділя)
182. «Крига Рад» — «Динамо» Р

9—10 жовтня
«Кристал» С — «Буран»
СКА МВО — «Динамо» Х
«Динамо» Мн — СК ім. Урицького
ШВСМ — «Кристал» Ел

13—14 жовтня
«Кристал» С — «Динамо» Х
СКА МВО — «Буран»
«Динамо» Мн — «Кристал» Ел
ШВСМ — СК ім. Урицького
«Іжорець» — «Таллекс»

20—21 жовтня
«Динамо» Х — ШВСМ
«Буран» — «Динамо» Мн
«Кристал» Ел — «Таллекс»
СК ім. Урицького — «Іжорець»

24—25 жовтня
«Динамо» Х — «Динамо» Мн
«Буран» — ШВСМ
СКА МВО — «Кристал» С
«Кристал» Ел — «Іжорець»
СК ім. Урицького — «Таллекс»

30—31 жовтня
«Динамо» Мн — СКА МВО
ШВСМ — «Кристал» С
«Іжорець» — «Динамо» Х
«Таллекс» — «Буран»

4—5 листопада
«Динамо» Мн — «Кристал» С
ШВСМ — СКА МВО

«Іжорець» — «Буран»
«Таллекс» — «Динамо» Х
«Кристал» Ел — СК ім. Урицького
10—11 листопада
«Динамо» Х — «Буран»
«Кристал» С — СК ім. Урицького
СКА МВО — «Кристал» Ел
«Динамо» Мн — «Таллекс»
ШВСМ — «Іжорець»

14—15 листопада
«Кристал» С — «Кристал» Ел
СКА МВО — СК ім. Урицького
«Динамо» Мн — «Іжорець»
ШВСМ — «Таллекс»

20—21 листопада
«Динамо» Х — СКА МВО
«Буран» — «Кристал» С
«Таллекс» — «Іжорець»
«Кристал» Ел — ШВСМ
СК ім. Урицького — «Динамо» Мн

24—25 листопада
«Динамо» Х — «Кристал» С
«Буран» — СКА МВО
«Кристал» Ел — «Динамо» Мн
СК ім. Урицького — ШВСМ

30 листопада — 1 грудня
«Кристал» С — СКА МВО
«Динамо» Мн — «Буран»

ШВСМ — «Динамо» Х
«Іжорець» — «Кристал» Ел
«Таллекс» — СК ім. Урицького

4—5 грудня
«Динамо» Мн — «Динамо» Х
ШВСМ — «Буран»
«Іжорець» — СК ім. Урицького
«Таллекс» — «Кристал» Ел

10—11 грудня
«Динамо» Х — «Таллекс»
«Буран» — «Іжорець»
«Кристал» С — ШВСМ
СКА МВО — «Динамо» Мн
СК ім. Урицького — «Кристал» Ел

13—14 грудня
«Динамо» Х — «Іжорець»
14—15 грудня
«Буран» — «Таллекс»
«Кристал» С — «Динамо» Мн
СКА МВО — ШВСМ

20—21 грудня
«Іжорець» — СКА МВО
«Таллекс» — «Кристал» С
«Кристал» Ел — «Динамо» Х
СК ім. Урицького — «Буран»

24—25 грудня
«Динамо» Мн — ШВСМ
«Іжорець» — «Кристал» С
«Таллекс» — СКА МВО
«Кристал» Ел — «Буран»
СК ім. Урицького — «Динамо» Х

СПРАВОЧНОЕ ИЗДАНИЕ

ХОККЕИ — 87/88

Справочник-календарь

Составитель
Дмитрий Федотович Герасименко

Киев «Здоровья»

(На украинском языке)

Заведующий редакцией **Б. А. Нартовский**

Редактор **В. М. Карпенюк**

Оформления художника **М. І. Марущинця**

Художний редактор **М. Ф. Коршило**

Технический редактор **В. П. Войко**

Корректоры **Т. В. Гадюка, Т. П. Еременко, В. І. Коваль**

Информ. Бланк № 3350

Здано до складання 11.09.87. Підп. до друку 15.10.87.
БФ 27663. Формат 70×108/16. Папір друк. № 1. Гарн. літ.
Друк вис. ум. друк. арк. 2,45. ум. фарб.-відб. 2,61. Обл.-
вид. арк. 3,98. Тираж 50 000 прим. Зам. 7—2716. Ціна 25 к.
Видавництво «Здоров'я», 252601, Київ-1, МСП, вул. Чака-
лова, 65.

Головне підприємство республіканського виробничого
об'єднання «Поліграффілія», 252057, Київ, вул. Довжен-
ка, 3.